

ลักษณะทางสังคมที่อาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างแบบของครอบครัว
กับระดับภาวะเจริญพันธุ์และขนาดของครอบครัวในอุดมคติ

นอกจากลักษณะทางประชากรและเศรษฐกิจซึ่งมีความสัมพันธ์กับแบบของครอบครัวแล้ว ลักษณะทางสังคมก็มีความสัมพันธ์เช่นกัน กล่าวคือ บุคคลที่มีการศึกษาสูง มักจะประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง และสามารถที่จะเลี้ยงดูครอบครัวได้ จึงอาจแยกครอบครัวออกมาเป็นอิสระโดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยญาติพี่น้องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ กลายเป็นครอบครัวแบบครอบครัวเดี่ยว สำหรับในเรื่องการทำงานนอกบ้านของสตรีก็เช่นกัน สตรีที่สามารถออกทำงานนอกบ้านได้ ส่วนใหญ่แล้วมักเป็นสตรีที่อาศัยอยู่ในครอบครัวขยายมากกว่าครอบครัวเดี่ยว เนื่องจากมีผู้รับภาระในการดูแลบุตรแทน ด้วยเหตุนี้จึงได้กล่าวถึงลักษณะทางสังคมอันได้แก่ การศึกษา การทำงานนอกบ้านของสตรีซึ่งคาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเจริญพันธุ์ของสตรีนั้น ๆ ด้วย

ก. การศึกษา พบว่ามีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับความคิดเห็นเกี่ยวกับขนาดของครอบครัวในอุดมคติของผู้ที่รวมทั้งความสามารถที่จะรับผิดชอบครอบครัวนั้นด้วย^{๑๔} ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนหรือสามีพบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการที่จะมีบุตรจำนวนมากขึ้น เนื่องจากมีการศึกษาสูงขึ้นก็ย่อมมีโอกาสที่จะทำงานมีรายได้ดีพอที่จะเลี้ยงดูครอบครัวได้ ความเคียดแค้นหรือภาระหนักจากการมีบุตรมากย่อมมีน้อยกว่า^{๑๕} ข้อมูลที่นำมาศึกษาในวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาของทั้งหัวหน้าครัวเรือนและสตรีที่สมรสแล้วนั้น ได้นำเอาอายุปัจจุบันของหัวหน้าครัวเรือน

^{๑๔} Paul K. Hatt, Backgrounds of Human Fertility in Puerto Rico. (Princeton, New Jersey, Princeton University Press; 1952) p 143.

Visid Prachuabmoh, "Factor Affecting Desire or Lack of Desire for Additional Progeny in Rural Thailand," Sociological Contribution to Family Planning Research, Community and Family Study Center, University of Chicago, 1967. p, 308 - 390

และสตรีที่สมรสแล้วเข้ามาศึกษาประกอบกันไปด้วยอีกปัจจัยหนึ่ง เพื่อป้องกันข้อบกพร่องอันอาจเกิดจากการนำเอาเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวกับการศึกษามาพิจารณาเพียงปัจจัยเดียว จากตารางที่ ๑๒ พบว่า ในกลุ่มของหัวหน้าครัวเรือนที่มีกลุ่มอายุปัจจุบัน ๑๕ - ๒๔ ปี และมีการศึกษาระดับ ป.๑ - ป.๔ อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือนที่มีบุตรเกิดรอดจำนวน ๑ - ๒ คน พบในครอบครัวเดี่ยวร้อยละ ๖๖.๗ และในครอบครัวขยายมีจำนวนร้อยละ ๕๐.๐ สำหรับครอบครัวที่มีบุตรเกิดรอด ๓ - ๔ คนนั้นพบว่าครอบครัวเดี่ยวที่มีบุตรจำนวนร้อยละ ๔.๔ ในขณะที่ครอบครัวขยายมีจำนวนบุตรเกิดและรอดถึงร้อยละ ๑๔.๓ เมื่อคิดเป็นอัตราเฉลี่ยแล้วบุตรเกิดรอดของครอบครัวเดี่ยวมีจำนวนเท่ากับ ๑.๑๗ คน แต่ครอบครัวขยายมีบุตรโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๑.๒๕ และในพวกที่มีการศึกษาสูงกว่านั้นก็ให้ผลเช่นเดียวกัน สำหรับในกลุ่มที่มีอายุ ๒๕ - ๓๔ ปี ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาในครอบครัวเดี่ยวมีบุตร ๑ - ๒ คนมากคิดเป็นอัตราร้อยละ ๔๖.๒ ในขณะที่ในครอบครัวขยายนั้ร้อยละ ๔๒.๕ มีบุตรเกิดรอด ๕ - ๖ คน เมื่อพิจารณาจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยในครอบครัวเดี่ยวมีจำนวนเท่ากับ ๓.๑๕ คน ครอบครัวขยายมีจำนวนเท่ากับ ๓.๕๑ และหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาสูงขึ้นในกลุ่มนี้พบว่า จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของทั้งครอบครัวเดี่ยวและขยายจะลดลง เช่นในหัวหน้าครัวเรือนที่อายุปัจจุบัน ๒๕ - ๓๔ ปี ซึ่งมีการศึกษาสูงกว่า ม.ศ. ๔ ขึ้นไป จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยในครอบครัวเดี่ยวมีจำนวน ๑.๔๖ คนในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ มีจำนวน ๑.๖๗ และ ๒.๐ คนตามลำดับ และลักษณะเช่นเดียวกันนี้ก็พบในกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุปัจจุบัน ๓๕ - ๔๔ ปี ในกลุ่มผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษานั้น อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือนในครอบครัวเดี่ยวที่มีบุตร ๗ คนขึ้นไปมีจำนวนร้อยละ ๓๐.๖ ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ มีจำนวนร้อยละ ๒๗.๓ และ ๕๐.๐ ตามลำดับ จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยในครอบครัวเดี่ยวเท่ากับ ๕.๔๓ คนในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ เท่ากับ ๔.๕๑ คน และ ๖.๓๐ คน การที่ครอบครัวขยายแบบที่ ๑ มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่ำกว่าแบบอื่น ๆ เล็กน้อยเนื่องมาจากในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ ในกลุ่มที่มีบุตร (ซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือน) อายุ ๓๕ - ๔๔ ปี

ตารางที่ ๑๒

อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตร
เกิดรอด แบบของครอบครัว ระดับการศึกษา และอายุปัจจุบัน

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรเกิดรอด				รวม	จำนวนบุตร เฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คน ขึ้นไป		
รวมทุกหมวดอายุ							
รวมทุกระดับการศึกษา							
บุคคลคนเดียว	๓๔.๖	๒๓.๑	๑๕.๔	๗.๗	๑๙.๒	๑๐๐.๐(๒๖)	๒.๕๖
ครอบครัวเดี่ยว	๖.๙	๒๓.๖	๒๗.๐	๒๐.๘	๒๑.๖	๑๐๐.๐(๙๘๐)	๔.๓๑
ครอบครัวขยาย ๑	๗.๙	๓๑.๓	๒๕.๙	๑๙.๐	๑๕.๙	๑๐๐.๐(๕๑๗)	๓.๗๘
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๕	๒๕.๖	๒๖.๒	๑๙.๐	๒๒.๖	๑๐๐.๐(๑๖๘)	๔.๒๙
เกี้ยวของ	๔.๕	๓๗.๙	๒๑.๒	๒๒.๗	๑๓.๖	๑๐๐.๐(๖๖)	๓.๗๓
ไม่เกี้ยวของ	* ก	* ก	* ก	-	-	* ก(๓)	๑.๖๗
รวม	๗.๕	๒๖.๖	๒๖.๓	๑๙.๙	๑๙.๗	๑๐๐.๐(๗๖๐)	๔.๑๑
อายุ ๑๕-๒๔							
ไม่ได้รับการศึกษา							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	-	* ก	-	-	-	* ก(๑)	๑.๕
ครอบครัวขยาย ๑	-	* ก	-	-	-	* ก(๖)	๑.๕
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	-	-	-	-
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	* ก	-	-	-	* ก(๖)	๑.๕
ป.๑-ป.๔							
บุคคลคนเดียว	-	* ก	-	-	-	* ก(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๒๘.๖	๒๖.๗	๔.๘	-	-	๑๐๐.๐(๒๑)	๑.๑๗
ครอบครัวขยาย ๑	๓๕.๗	๕๐.๐	๑๔.๓	-	-	๑๐๐.๐(๑๔)	๑.๒๕
ครอบครัวขยาย ๒	* ก	* ก	-	-	-	* ก(๒)	.๗๕
เกี้ยวของ	-	* ก	-	-	-	* ก(๑)	๑.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓๐.๘	๒๖.๕	๗.๗	-	-	๑๐๐.๐(๓๙)	๑.๑๙

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรเกิดรอด				รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คนขึ้นไป		
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๔.๖	๕๗.๑	๑๔.๓	-	-	๑๐๐.๐(๑๔)	๑.๓๖
ครอบครัวขยาย ๑	-	๑๐๐.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๖)	๑.๕
ครอบครัวขยาย ๒	๒๐.๐	๒๐.๐	๒๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๕)	๑.๖
เกี้ยวของ	* กิ	-	-	-	-	* กิ(๑)	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๓.๑	๒๕.๔	๑๑.๕	-	-	๑๐๐.๐(๒๖)	๑.๓๘
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๐.๐	๒๐.๐	๒๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๕)	๑.๖
ครอบครัวขยาย ๑	* กิ	-	-	-	-	* กิ(๑)	-
ครอบครัวขยาย ๒	-	* กิ	-	-	-	* กิ(๒)	๑.๕
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๕.๖	๒๖.๕	๑๖.๕	-	-	๑๐๐.๐(๘)	๑.๓๘
<u>อายุ ๒๕-๓๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	-	๔๖.๒	๒๓.๑	๓๐.๘	-	๑๐๐.๐(๑๓)	๓.๑๘
ครอบครัวขยาย ๑	-	๒๔.๖	๑๔.๓	๔๒.๘	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๗)	๔.๕๑
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	* กิ	* กิ	-	* กิ(๔)	๔.๐
เกี้ยวของ	-	-	-	* กิ	-	* กิ(๑)	๕.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	๓๒.๐	๒๔.๐	๓๖.๐	๔.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	๓.๗๘
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	-	* กิ	-	-	-	* กิ(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๘.๗	๓๘.๘	๓๓.๖	๑๐.๖	๗.๑	๑๐๐.๐(๑๑๓)	๒.๘๕
ครอบครัวขยาย ๑	๘.๖	๔๑.๔	๓๑.๔	๑๒.๘	๕.๗	๑๐๐.๐(๗๐)	๒.๘๒
ครอบครัวขยาย ๒	๑๒.๕	๓๓.๓	๔๕.๘	๔.๒	๔.๒	๑๐๐.๐(๒๔)	๒.๖๘
เกี้ยวของ	-	๘๓.๓	๑๖.๗	-	-	๑๐๐.๐(๖)	๑.๘๓
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๘.๓	๔๐.๗	๓๓.๖	๑๐.๓	๖.๑	๑๐๐.๐(๒๑๔)	๒.๘๘

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรเกิดรอด				รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คนขึ้นไป		
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๑๐.๘	๓๗.๘	๔๓.๒	๖.๘	๑.๘	๑๐๐.๐(๓๘)	๒.๕๗
ครอบครัวชาย ๑	๘.๑	๖.๖	๒๗.๐	-	๒.๗	๑๐๐.๐(๓๗)	๒.๓๑
ครอบครัวชาย ๒	๖.๓	๕๖.๓	๒๕.๐	๖.๓	๖.๓	๑๐๐.๐(๑๖)	๒.๖
เกี้ยวของ	-	* ๗	-	-	-	* ๗(๓)	๑.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๘.๒	๔๘.๕	๓๕.๔	๔.๖	๒.๓	๑๐๐.๐(๑๓๐)	๒.๕๒
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๓.๗	๖๐.๕	๑๕.๘	-	-	๑๐๐.๐(๓๘)	๑.๕๖
ครอบครัวชาย ๑	๒๓.๓	๕๕.๘	๑๘.๖	-	๒.๓	๑๐๐.๐(๔๓)	๑.๖๗
ครอบครัวชาย ๒	๒๐.๐	๔๐.๐	๔๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๒.๐
เกี้ยวของ	* ๗	-	-	-	-	* ๗(๑)	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๓.๗	๕๕.๘	๒๐.๘	-	๑.๑	๑๐๐.๐(๘๓)	๑.๖๓
<u>อายุ ๓๕-๔๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	* ๗	-	-	-	-	* ๗(๒)	-
ครอบครัวเดี่ยว	๓.๒	๘.๗	๒๒.๖	๓๓.๘	๓๐.๖	๑๐๐.๐(๒๒)	๕.๔๓
ครอบครัวชาย ๑	๔.๕	๑๘.๒	๒๒.๗	๒๗.๓	๒๗.๓	๑๐๐.๐(๒๒)	๔.๘๑
ครอบครัวชาย ๒	-	๑๒.๕	๑๒.๕	๒๕.๐	๕๐.๐	๑๐๐.๐(๘)	๖.๓๐
เกี้ยวของ	-	-	-	-	* ๗	* ๗(๒)	๘.๖
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕.๒	๑๑.๕	๒๐.๘	๓๐.๒	๓๒.๓	๑๐๐.๐(๘๖)	๕.๓๘
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	* ๗	-	* ๗	-	-	* ๗(๒)	๑.๗๕
ครอบครัวเดี่ยว	๓.๘	๑๕.๐	๓๒.๐	๒๘.๑	๒๐.๘	๑๐๐.๐(๑๕๓)	๔.๖๘
ครอบครัวชาย ๑	๓.๘	๑๘.๕	๒๘.๘	๓๒.๕	๑๘.๓	๑๐๐.๐(๓๗)	๔.๓๕
ครอบครัวชาย ๒	๔.๘	๑๘.๓	๓๓.๓	๒๓.๘	๒๓.๘	๑๐๐.๐(๒๑)	๔.๗๔
เกี้ยวของ	๑๑.๑	๓๓.๓	๓๓.๓	๑๑.๑	๑๑.๑	๑๐๐.๐(๘)	๓.๒๓
ไม่เกี้ยวของ	-	* ๗	-	-	-	* ๗(๑)	๑.๕
รวม	๔.๖	๑๗.๑	๓๑.๖	๒๘.๑	๑๘.๖	๑๐๐.๐(๒๖๓)	๔.๕๑

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรเกิดรอด					รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
	ไม่มีบุตร	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คนขึ้นไป		
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๓.๒	๒๒.๑	๓๕.๘	๒๗.๔	๑๑.๖	๑๐๐.๐(๘๕)	๔.๐๘
ครอบครัวขยาย ๑	๘.๓	๒๒.๒	๓๑.๕	๒๕.๘	๑๑.๑	๑๐๐.๐(๕๔)	๓.๘๒
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๓	๓๑.๓	๒๕.๐	๓๗.๕	-	*๓(๑๖)	๓.๔๑
เกี้ยวของ	-	๕๗.๑	๑๔.๓	๑๔.๓	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๗)	๓.๓๗
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕.๒	๒๔.๔	๓๒.๖	๒๗.๓	๑๐.๕	๑๐๐.๐(๑๗๒)	๓.๘๑
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	*๓	-	-	-	*๓(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๑๐.๓	๓๑.๐	๔๑.๔	๑๗.๒	-	๑๐๐.๐(๒๘)	๒.๘๖
ครอบครัวขยาย ๑	๘.๔	๓๑.๓	๔๓.๘	๘.๔	๖.๓	๑๐๐.๐(๓๒)	๓.๐๕
ครอบครัวขยาย ๒	-	๕๐.๐	๑๖.๗	๓๓.๓	-	๑๐๐.๐(๖๕)	๓.๑๗
เกี้ยวของ	-	-	*๓	-	-	*๓(๑)	๓.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๘.๗	๓๓.๓	๔๐.๖	๑๔.๕	๒.๘	๑๐๐.๐(๖๘)	๒.๘๗
<u>อายุ ๔๕-๕๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๓.๗	๘.๖	๒๗.๒	๒๓.๕	๓๗.๐	๑๐๐.๐(๘๑)	๕.๕๖
ครอบครัวขยาย ๑	๕.๓	๑๕.๘	๑๕.๘	๒๑.๑	๕๒.๑	๑๐๐.๐(๑๘)	๕.๕๗
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	๑๔.๓	๒๘.๖	๕๗.๑	๑๐๐.๐(๗)	๖.๘๘
เกี้ยวของ	-	-	-	*๓	*๓	*๓(๓)	๗.๕๗
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓.๖	๘.๑	๒๓.๖	๒๓.๖	๕๐.๑	๑๐๐.๐(๑๑๐)	๕.๗๐
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	-	*๓	-	-	*๓	*๓(๓)	๓.๘๗
ครอบครัวเดี่ยว	๓.๘	๑๔.๕	๑๕.๘	๒๒.๔	๕๓.๘	๑๐๐.๐(๗๖)	๕.๗๓
ครอบครัวขยาย ๑	-	๘.๐	๒๐.๐	๓๒.๐	๕๐.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	๖.๐๒
ครอบครัวขยาย ๒	-	๗.๑	๒๑.๔	๗.๑	๖๔.๓	๑๐๐.๐(๑๔)	๖.๗๘
เกี้ยวของ	-	*๓	-	*๓	-	*๓(๓)	๔.๑๗
ไม่เกี้ยวของ	*๓	-	-	-	-	*๓(๑)	-
รวม	๓.๓	๑๓.๘	๑๖.๔	๒๓.๐	๕๓.๘	๑๐๐.๐(๑๒๒)	๕.๗๘

ตารางที่ ๑๒ (ง)

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรเกิดรอด					รวม	จำนวนบุตร เฉลี่ย
	ไม่มีบุตร	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คน ขึ้นไป		
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	*๗(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๑	๑๒.๘	๒๓.๑	๒๕.๖	๓๓.๓	๑๐๐.๐(๓๘)	๕.๒๘
ครอบครัวขยาย ๑	๘.๐	๒๐.๐	๒๔.๐	๒๐.๐	๒๘.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	๔.๖๕
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	*๗	*๗	-	*๗(๓)	๔.๘๓
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕.๘	๑๖.๖	๒๓.๕	๒๕.๐	๒๘.๔	๑๐๐.๐(๖๘)	๔.๘๗
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๗.๗	๗.๗	๓๐.๘	๒๓.๑	๓๐.๘	๑๐๐.๐(๑๓)	๕.๑๑
ครอบครัวขยาย ๑	-	๑๘.๐	๓๓.๓	๒๓.๘	๒๓.๘	๑๐๐.๐(๒๑)	๔.๘๑
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	๒๐.๐	๔๐.๐	๔๐.๐	๑๐๐.๐(๕)	๖.๓๘
เกี้ยวของ	-	*๗	-	-	-	*๗(๑)	๑.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๖.๕	๑๕.๐	๓๐.๐	๒๕.๐	๒๗.๕	๑๐๐.๐(๔๐)	๕.๐๑
<u>อายุ ๕๕ ขึ้นไป</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	๖๑.๗	-	๑๖.๗	๑๖.๗	๒๕.๐	๑๐๐.๐(๑๒)	๓.๖๕
ครอบครัวเดี่ยว	-	๘.๓	๑๗.๓	๓๖.๐	๓๗.๓	๑๐๐.๐(๗๕)	๕.๘๔
ครอบครัวขยาย ๑	๓.๘	๗.๗	๒๓.๑	๒๖.๘	๓๘.๕	๑๐๐.๐(๒๖)	๕.๗๑
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๑.๑	-	๔๔.๔	๔๔.๔	๑๐๐.๐(๘)	๖.๘๓
เกี้ยวของ	-	๒๓.๕	๓๕.๓	๔๑.๖	-	๑๐๐.๐(๑๗)	๓.๘๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๔.๓	๑๐.๑	๑๘.๔	๓๓.๘	๓๖.๔	๑๐๐.๐(๑๓๘)	๕.๔๗
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	*๗	-	-	-	๗	*๗(๒)	๔.๓
ครอบครัวเดี่ยว	๖.๗	๓.๓	๑๖.๗	๑๐.๐	๒๓.๓	๑๐๐.๐(๓๐)	๖.๖๓
ครอบครัวขยาย ๑	-	๒๓.๕	๕.๘	๒๘.๔	๔๑.๖	๑๐๐.๐(๑๗)	๕.๗๒
ครอบครัวขยาย ๒	-	๒๐.๐	๒๐.๐	๑๐.๐	๕๐.๐	๑๐๐.๐(๑๐)	๕.๘๕
เกี้ยวของ	-	๓๓.๓	-	๓๓.๓	๓๓.๓	๑๐๐.๐(๖)	๕.๒๐
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕.๖	๑๓.๘	๑๖.๓	๑๖.๘	๕๒.๓	๑๐๐.๐(๖๕)	๖.๐๗

พ่อแม่ยอมมีอายุมาก และเป็นครอบครัวขยายที่ต้องรับภาระเลี้ยงดูพ่อแม่ทำให้ไม่อาจมีบุตรมากได้ และเมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น พบว่าจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยจะมีจำนวนลดลงซึ่งผันแปรไปในทางกลับกัน คือในกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษา ม.ศ. ๔ ขึ้นไป จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยในครอบครัวเดียวมีจำนวนเท่ากับ ๒.๘๖ คน ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ มีจำนวนเท่ากับ ๓.๐๕ คนและ ๓.๑๒ คน จะเห็นได้ว่าในกลุ่มของหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุปัจจุบันระหว่าง ๒๕ - ๔๔ ปี ซึ่งเป็นวัยหนุ่มฉกรรจ์ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนมีผลต่อจำนวนบุตรมาก พบว่าในกลุ่มผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำมีจำนวนของบุตรเกิดรอดมากกว่ากลุ่มของผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง ทั้งนี้เนื่องมาจากในกลุ่มของผู้ที่มีการศึกษาสูง เป็นพวกที่มีความรู้ ย่อมเห็นปัญหาจากภาระของการที่มีบุตรจำนวนมากประกอบด้วยในกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาสูงก็ย่อมมีความคาดหวังในอนาคตของบุตรสูง การที่จะบรรลุผลตามที่คาดไว้ได้นั้นก็ต้องมีบุตรจำนวนน้อยคน สำหรับในกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่อายุปัจจุบัน ๔๕ - ๕๕ ปี พบว่าในกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษานั้นในครอบครัวเดียวมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ๕.๕๖ คน และ ๕.๕๗ คน กับ ๖.๘๘ คน ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ เมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น จำนวนบุตรก็จะลดลงเช่นเดียวกัน แต่ในกลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถม ๕ - ม.ศ. ๓ พบว่าจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของครอบครัวขยายต่ำกว่าในครอบครัวเดียวเล็กน้อย คือในครอบครัวเดียวมีจำนวนเท่ากับ ๕.๒๘ คนในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ เท่ากับ ๔.๖๕ คน และ ๔.๘๓ คน และในกลุ่มที่มีการศึกษา ม.ศ. ๔ ขึ้นไป พบว่าจำนวนบุตรโดยเฉลี่ยทั้งครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ มีน้อยกว่าในกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า แต่ในกลุ่มครอบครัวขยายแบบที่ ๑ จำนวนบุตรโดยเฉลี่ยจะต่ำกว่าในแบบครอบครัวอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะองค์ประกอบของครอบครัวขยายแบบที่ ๑ ที่ทำให้ไม่สามารถมีบุตรมากได้ และลักษณะนี้ก็เป็นแบบเดียวกันกับในกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่อายุปัจจุบัน ๕๕ ปีขึ้นไป

กล่าวโดยทั่วไปแล้ว ในการศึกษาครั้งนี้เนื่องจากการศึกษาร่วมกันทั้งระดับการศึกษาและอายุปัจจุบัน ทำให้ตัวอย่างที่ศึกษากระจายออกไปมาก และข้อมูลส่วนใหญ่ปรากฏอยู่ในกลุ่มผู้ที่มีอายุมากกว่า ๒๕ ปีขึ้นไป ในกลุ่มผู้ที่มีอายุน้อยคือ ๑๕ - ๒๔ ข้อมูลมีอยู่น้อยมาก ทำให้ไม่อาจศึกษาไคมามากนัก หากศึกษาได้จากกลุ่มอายุอื่น ๆ ตามที่เฝ้ากล่าวมาแล้ว แต่อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าระดับการศึกษามีส่วนสัมพันธ์กันกับการเจริญพันธุ์และขนาดของครอบครัวมาก ในกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาค่ำมีบุตรมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง ซึ่งเนื่องจากในกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาค่ำ รายได้ต่ำ บางครั้งทราบปัญหาจากการที่มีบุตรมากแต่ไม่ทราบถึงวิธีการที่จะหาทางหลีกเลี่ยงปัญหานั้น และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างจำนวนบุตรของผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๔๔ ปี และสูงกวานั้นพบว่า จำนวนบุตรโดยเฉลี่ยของผู้ที่ปัจจุบันมีอายุสูงกว่า ๔๔ ปีขึ้นไปในทุกระดับการศึกษามีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหัวหน้าครัวเรือนในวัยนี้ยังเป็นวัยที่ยึดมั่นกับความเชื่อที่ว่า การที่มีบุตรมากเป็นสิ่งจำเป็นในกลุ่มนี้จึงมีจำนวนบุตรเกิดรอดมาก

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนบุตรที่มีชีวิตในตารางที่ ๑๓ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอัตราส่วนรอดของหัวหน้าครัวเรือนซึ่งนำมาจำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต แบบครอบครัวและอายุปัจจุบันของหัวหน้าครัวเรือน พบว่าไม่มีความแตกต่างจากตารางที่ ๑๒ เท่าไรนัก คือในกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาและมีการศึกษาค่ำมักมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่า เนื่องจากบุตรเกิดรอดในกลุ่มที่คอยการศึกษาที่มีจำนวนมากกว่า แม้ว่าจะมีการตายเข้ามาเกี่ยวข้องของบางก็ไม่กระทบกระเทือนมากนัก

สำหรับการศึกษาของสตรี พบว่ามีส่วนสัมพันธ์กับความต่องการที่จะมีบุตร สตรีผู้มีการศึกษาที่จะสนใจในความก้าวหน้าของชีวิต และรู้ถึงปัญหาของการมีครอบครัวขนาดใหญ่กว่าผู้มีการศึกษาค่ำ พบว่าสัดส่วนของสตรีซึ่งสมรสแล้วและต่องการมี

ตารางที่ ๑๓ อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต แบบของครอบครัว ระดับการศึกษา และอายุปัจจุบัน

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรที่มีชีวิต					รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
	ไม่มีบุตร	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คนขึ้นไป		
รวมทุกหมวดอายุ							
รวมทุกระดับการศึกษา							
บุคคลคนเดียว	๓๖.๐	๓๒.๐	๑๖.๐	๑๒.๐	๔.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	๒.๐๒
ครอบครัวเดี่ยว	๗.๔	๒๕.๕	๒๙.๐	๒๒.๔	๑๕.๗	๑๐๐.๐(๘๘๑)	๓.๘
ครอบครัวขยาย ๑	๘.๓	๓๒.๘	๒๗.๓	๑๘.๘	๑๒.๖	๑๐๐.๐(๕๑๗)	๓.๕๑
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๕	๒๖.๘	๒๘.๐	๒๓.๒	๑๕.๕	๑๐๐.๐(๑๖๘)	๓.๘๑
เกียจของ	๖.๑	๔๓.๘	๒๔.๒	๑๓.๖	๑๒.๑	๑๐๐.๐(๖๖)	๓.๒๔
ไม่เกียจของ	*ก	*ก	*ก	-	-	*ก(๓)	๑.๖๗
รวม	๘.๐	๒๘.๖	๒๘.๐	๒๑.๐	๑๔.๔		
อายุ ๑๕-๒๔							
ไม่ได้รับการศึกษา							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	
ครอบครัวเดี่ยว	-	*ก	-	-	-	*ก(๑)	๑.๕
ครอบครัวขยาย ๑	-	*ก	-	-	-	*ก(๑)	๑.๕
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	-	-	-	
เกียจของ	-	-	-	-	-	-	
ไม่เกียจของ	-	-	-	-	-	-	
รวม	-	*ก	-	-	-	*ก(๒)	๑.๕
ป.๑-ป.๔							
บุคคลคนเดียว	-	*ก	-	-	-	*ก(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๒๘.๖	๖๖.๗	๔.๘	-	-	๑๐๐.๐(๒๑)	๑.๑๗
ครอบครัวขยาย ๑	๓๕.๗	๕๗.๑	๗.๒	-	-	๑๐๐.๐(๑๔)	๑.๑๑
ครอบครัวขยาย ๒	*ก	*ก	-	-	-	*ก(๒)	.๗๕
เกียจของ	-	*ก	-	-	-	*ก(๑)	๑.๕
ไม่เกียจของ	-	-	-	-	-	-	
รวม	๓๐.๘	๖๘.๑	๕.๑	-	-	๑๐๐.๐(๓๘)	๑.๑๔

ตารางที่ ๑๓ (ก)

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรที่มีชีวิต			๕ คนขึ้นไป	รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน			
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	
ครอบครัวเดี่ยว	๒๘.๖	๕๙.๑	๑๔.๓	-	-	๑๐๐.๐(๑๔)	๑.๓๖
ครอบครัวขยาย ๑	-	๑๐๐.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๖)	๑.๕
ครอบครัวขยาย ๒	๒๐.๐	๖๐.๐	๒๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๕)	๑.๖
เกี้ยวของ	*ก	-	-	-	-	*ก(๑)	
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	
รวม	๒๓.๑	๖๕.๔	๑๑.๕	-	-	๑๐๐.๐(๒๖)	๑.๓๘
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	
ครอบครัวเดี่ยว	๒๐.๐	๘๐.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๕)	๑.๒
ครอบครัวขยาย ๑	*ก	-	-	-	-	*ก(๑)	
ครอบครัวขยาย ๒	-	*ก	-	-	-	*ก(๒)	๑.๕
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	
รวม	๒๕.๐	๙๕.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๘)	๑.๑๓
<u>อายุ ๒๕-๓๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	
ครอบครัวเดี่ยว	-	๕๓.๘	๒๓.๑	๒๓.๑	-	๑๐๐.๐(๑๓)	๒.๘๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	๒๘.๖	๑๔.๓	๔๒.๘	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๙)	๔.๔๔
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	*ก	*ก	-	*ก(๔)	๔.๐
เกี้ยวของ	-	-	-	*ก	-	*ก(๑)	๕.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	
รวม	-	๓๖.๐	๒๘.๐	๓๒.๐	๔.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	๓.๖๐
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	-	*ก	-	-	-	*ก(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๑๐.๖	๔๐.๙	๓๒.๙	๑๒.๔	๓.๕	๑๐๐.๐(๑๑๓)	๒.๙๒
ครอบครัวขยาย ๑	๘.๖	๔๕.๙	๓๐.๐	๑๐.๐	๕.๙	๑๐๐.๐(๙๐)	๒.๙๕
ครอบครัวขยาย ๒	๑๒.๕	๓๙.๕	๔๑.๙	๔.๒	๔.๒	๑๐๐.๐(๒๔)	๒.๕๘
เกี้ยวของ	๑๖.๙	๖๖.๙	๑๖.๙	-	-	๑๐๐.๐(๖)	๑.๕๘
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	
รวม	๑๐.๓	๔๓.๐	๓๒.๒	๑๐.๓	๔.๒	๑๐๐.๐(๒๑๔)	๒.๖๘

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรที่มีชีวิต					รวม	จำนวนบุตร เฉลี่ย
	ไม่มีบุตร	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คน ขึ้นไป		
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๑๒.๒	๔๐.๕	๓๙.๒	๖.๘	๑.๔	๑๐๐.๐(๙๔)	๒.๔๖
ครอบครัวขยาย ๑	๘.๑	๖๒.๒	๒๗.๐	-	๒.๗	๑๐๐.๐(๓๗)	๒.๑
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๓	๕๖.๓	๒๕.๐	๑๒.๕	-	๑๐๐.๐(๑๖)	๒.๔๑
เกี่ยของ	-	*๓	-	-	-	*๓(๓)	๑.๕
ไม่เกี่ยของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑๐.๐	๕๐.๐	๓๓.๑	๕.๔	๑.๕	๑๐๐.๐(๑๓๐)	๒.๓๓
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๓.๗	๖๐.๕	๑๕.๘	-	-	-	-
ครอบครัวขยาย ๑	๒๕.๖	๕๓.๕	๑๘.๖	-	๒.๓	๑๐๐.๐(๔๓)	๑.๖๔
ครอบครัวขยาย ๒	๒๐.๐	๔๐.๐	๔๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๒.๐
เกี่ยของ	*๓	-	-	-	-	*๓(๑)	-
ไม่เกี่ยของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๕.๐	๕๔.๓	๑๙.๖	-	๑.๑	๑๐๐.๐(๙๒)	๑.๕๙
<u>อายุ ๓๕-๔๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	*๓	-	-	-	-	*๓(๒)	-
ครอบครัวเดี่ยว	๔.๘	๙.๗	๒๒.๖	๔๑.๙	๒๑.๐	๑๐๐.๐(๖๒)	๔.๙๔
ครอบครัวขยาย ๑	๔.๕	๑๘.๒	๓๑.๘	๒๒.๗	๒๒.๗	๑๐๐.๐(๒๒)	๔.๔๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๒.๕	๑๒.๕	๒๕.๐	๕๐.๐	๑๐๐.๐(๘)	๖.๐๕
เกี่ยของ	-	-	-	-	*๓	*๓(๒)	๘.๑
ไม่เกี่ยของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๖.๓	๑๑.๕	๒๒.๙	๓๘.๕	๒๕.๐	๑๐๐.๐(๙๖)	๔.๘๙
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	*๓	-	*๓	-	-	*๓(๒)	๑.๗๕
ครอบครัวเดี่ยว	๓.๙	๑๘.๓	๓๕.๓	๒๖.๘	๑๕.๗	๑๐๐.๐(๑๕๓)	๕.๒๕
ครอบครัวขยาย ๑	๓.๙	๒๒.๑	๓๑.๒	๒๙.๙	๑๓.๐	๑๐๐.๐(๙๗)	๔.๑๒
ครอบครัวขยาย ๒	๔.๘	๑๔.๓	๓๘.๑	๒๘.๖	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๒๑)	๔.๒๘
เกี่ยของ	๑๑.๑	๓๓.๓	๓๓.๓	๑๑.๑	๑๑.๑	๑๐๐.๐(๙)	๓.๑๘
ไม่เกี่ยของ	-	*๓	-	-	-	*๓(๑)	๑.๕
รวม	๔.๖	๑๙.๘	๓๘.๒	๒๗.๐	๑๔.๕	๑๐๐.๐(๒๖๓)	๔.๑๕

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรที่มีชีวิต		จำนวนบุตร สิ้นไป	รวม	จำนวนบุตร เฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน			
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>						
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๓.๒	๒๓.๒	๓๕.๘	๓๑.๖	๖.๓	๑๐๐.๐(๙๕)
ครอบครัวขยาย ๑	๙.๓	๒๕.๙	๓๑.๕	๒๙.๖	๓.๗	๑๐๐.๐(๕๘)
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๓	๓๑.๓	๓๑.๓	๓๑.๓	-	๑๐๐.๐(๑๖)
เกี้ยวของ ไม่เกี้ยวของ	-	๕๗.๑	๑๔.๓	๑๔.๓	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๗)
รวม	๕.๒	๒๖.๒	๓๓.๑	๓๐.๒	๕.๒	๑๐๐.๐(๑๗๒)
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>						
บุคคลคนเดียว	-	* ๓	-	-	-	* ๓(๑)
ครอบครัวเดี่ยว	๑๐.๓	๓๑.๐	๔๔.๘	๑๓.๘	-	๑๐๐.๐(๒๙)
ครอบครัวขยาย ๑	๙.๔	๓๔.๔	๔๓.๘	๙.๔	๓.๑	๑๐๐.๐(๓๒)
ครอบครัวขยาย ๒	-	๕๐.๐	๑๖.๗	๓๓.๓	-	๑๐๐.๐(๖)
เกี้ยวของ ไม่เกี้ยวของ	-	* ๓	-	-	-	* ๓(๑)
รวม	๘.๗	๓๖.๒	๕๐.๖	๑๓.๐	๑.๕	๑๐๐.๐(๖๙)
<u>อายุ ๕๕-๕๘</u>						
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>						
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๓.๗	๑๑.๐	๓๐.๕	๒๕.๖	๒๙.๓	๑๐๐.๐(๘๒)
ครอบครัวขยาย ๑	๕.๓	๑๕.๘	๑๕.๘	๓๑.๖	๓๑.๖	๑๐๐.๐(๑๘)
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	๑๔.๓	๗๑.๘	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๗)
เกี้ยวของ ไม่เกี้ยวของ	-	* ๓	-	* ๓	* ๓	* ๓(๓)
รวม	๓.๖	๑๑.๗	๒๖.๑	๒๘.๗	๒๘.๘	๑๐๐.๐(๑๑๑)
<u>ป.๑-ป.๔</u>						
บุคคลคนเดียว	-	* ๓	-	-	-	* ๓(๓)
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๓	๑๓.๒	๒๒.๘	๒๗.๖	๓๑.๖	๑๐๐.๐(๗๖)
ครอบครัวขยาย ๑	-	๘.๐	๒๐.๕	๔๐.๐	๓๒.๐	๑๐๐.๐(๒๕)
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๔.๓	๑๔.๓	๑๔.๓	๕๗.๑	๑๐๐.๐(๑๔)
เกี้ยวของ ไม่เกี้ยวของ	-	* ๓	* ๓	* ๓	-	* ๓(๓)
รวม	* ๓	-	-	-	-	* ๓(๑)
รวม	๔.๑	๑๔.๘	๒๐.๕	๒๗.๘	๓๒.๘	๑๐๐.๐(๑๒๒)

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรที่มีชีวิต			๗ คนขึ้นไป	รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน			
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	* ๖	-	-	-	* ๖(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๗.๗	๑๐.๓	๒๕.๖	๓๐.๘	๒๕.๖	๑๐๐.๐(๓๘)	๔.๘๒
ครอบครัวขยาย ๑	๘.๐	๒๐.๐	๒๘.๐	๒๐.๐	๒๔.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	๔.๓๒
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	* ๖	-	-	* ๖(๓)	๓.๕
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๗.๔	๑๔.๗	๒๘.๕	๒๕.๐	๒๓.๕	๑๐๐.๐(๖๘)	๔.๕๓
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๗.๗	๗.๗	๓๘.๕	๑๕.๔	๓๐.๘	๑๐๐.๐(๑๓)	๔.๘
ครอบครัวขยาย ๑	๔.๘	๑๔.๓	๔๒.๘	๑๔.๓	๒๓.๘	๑๐๐.๐(๒๑)	๔.๔๓
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	๒๐.๐	๖๐.๐	๒๐.๐	๑๐๐.๐(๕)	๕.๖๒
เกี้ยวของ	-	* ๖	-	-	-	* ๖(๑)	๑.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕.๐	๑๒.๕	๓๗.๕	๒๐.๐	๒๕.๐	๑๐๐.๐(๔๐)	๔.๖๓
<u>อายุ ๕๕ ขึ้นไป</u>							
<u>ไปโรงเรียนการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	๔๑.๗	๘.๓	๒๕.๐	๒๕.๐	-	๑๐๐.๐(๑๒)	๒.๓๘
ครอบครัวเดี่ยว	-	๑๗.๓	๒๔.๐	๓๔.๗	๒๔.๐	๑๐๐.๐(๗๕)	๔.๘๕
ครอบครัวขยาย ๑	๓.๘	๗.๗	๓๔.๖	๒๓.๑	๓๐.๘	๑๐๐.๐(๒๖)	๕.๐๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๑.๑	-	๖๖.๗	๒๒.๒	๑๐๐.๐(๘)	๕.๖๓
เกี้ยวของ	-	๓๕.๓	๔๑.๒	๒๓.๕	-	๑๐๐.๐(๑๗)	๓.๒๖
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๔.๓	๑๖.๕	๒๖.๖	๓๒.๔	๒๐.๑	๑๐๐.๐(๑๓๘)	๔.๕๘
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	* ๖	-	-	-	* ๖	* ๖(๒)	๔.๐๕
ครอบครัวเดี่ยว	๖.๗	๖.๗	๒๐.๐	๑๖.๗	๕๐.๐	๑๐๐.๐(๓๐)	๕.๗๗
ครอบครัวขยาย ๒	-	๒๓.๕	๑๑.๘	๓๕.๓	๒๘.๘	๑๐๐.๐(๑๗)	๕.๐๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	๒๐.๐	๓๐.๐	๑๐.๐	๔๐.๐	๑๐๐.๐(๑๐)	๕.๑๔
เกี้ยวของ	-	๕๐.๐	๑๖.๗	-	๓๓.๓	๑๐๐.๐(๖)	๔.๐๓
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๔.๖	๑๖.๘	๑๘.๕	๑๘.๕	๔๑.๕	๑๐๐.๐(๖๕)	๕.๒๘

บุตรเพิ่มอีกในกลุ่มที่มีการศึกษาสูงนั้น มีสัดส่วนต่ำกว่าที่ไม่มีการศึกษา ๑๖ และจากการศึกษาใน Bangalore City สตรีที่มีการศึกษาสูงมีบุตรโดยเฉลี่ย ๓.๒ คน ในขณะที่ในกลุ่มสตรีที่ไร้การศึกษามีบุตรเฉลี่ย ๓.๘ คน ๑๗ สำหรับข้อมูลจากโครงการวิจัยระยะยาว ๑ ตารางที่ ๑๔ ปรากฏว่าในกลุ่มสตรีที่ปัจจุบันอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี และมีการศึกษา ป. ๑ - ป. ๔ อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่มีบุตรเกิดรอด ๑ - ๒ คน ในครอบครัวเคียวคิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘ ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖ ครอบครัวขยายแบบที่ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐ และผู้ที่มีบุตรเกิดรอด ๓ - ๔ คน ในครอบครัวเคียวร้อยละ ๑๗.๖ ครอบครัวขยายแบบที่ ๑ ร้อยละ ๒๔.๕ เมื่อพิจารณาจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยในครอบครัวเคียว ๑.๕๓ คน ครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ เท่ากับ ๑.๗๑ คนและ ๑.๐๕ คน และกลุ่มที่มีระดับการศึกษา ป. ๕ - ม.ศ. ๓ พบว่าจำนวนบุตรเกิดรอดไม่ต่างกันเท่าไรนัก อาจเป็นเพราะในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มอายุน้อยและประสบการณ์ในชีวิตมีน้อยถึงแม้มีระดับการศึกษาต่างกัน แต่เนื่องจากมีอายุน้อยและยังมีบุตรไม่เพียงพอกับความต้องการ ดังนั้นจึงอาจจะมีความต้องการมีบุตรเพิ่ม แต่ทั้งนี้ในกลุ่มสตรีที่อายุ ๑๕ - ๒๔ ปีนั้น ไม่ว่าจะมีการศึกษาระดับไหนก็ตาม ก็ยังไม่อาจศึกษาได้มากนัก เนื่องจากตัวอย่างในช่วงนี้มันน้อย สำหรับในกลุ่มสตรีที่อายุปัจจุบัน ๒๕ - ๓๔ ปี และไม่ได้รับการศึกษา จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยในครอบครัว

๑๖

Visid Prachuabmoh, op.cit., p 388

๑๗

United Nations, op.cit., p 140

ตารางที่ ๑๔ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรเกิดรอด
แบบของครอบครัว ระดับการศึกษา และอายุปัจจุบัน

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรเกิดรอด					รวม	จำนวนบุตร เฉลี่ย
	ไม่มีบุตร	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คน ขึ้นไป		
<u>รวมทุกหมวดอายุ</u>							
<u>รวมทุกระดับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	๓๗.๐	๒๒.๒	๑๔.๘	๗.๔	๑๘.๕	๑๐๐.๐(๒๗)	๒.๘๕
ครอบครัวเดี่ยว	๖.๘	๒๒.๘	๒๗.๓	๒๐.๘	๒๒.๑	๑๐๐.๐(๑๐๑๗)	๔.๘๕
ครอบครัวขยาย ๑	๗.๘	๓๑.๕	๒๕.๘	๑๘.๔	๑๖.๓	๑๐๐.๐(๕๓๓)	๓.๗๘
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๐	๒๕.๘	๒๔.๗	๑๘.๘	๒๓.๖	๑๐๐.๐(๑๘๒)	๔.๓๗
เกี้ยวของ	๔.๕	๓๗.๘	๒๑.๒	๒๒.๗	๑๓.๖	๑๐๐.๐(๖๖)	๓.๗๓
ไม่เกี้ยวของ	* ๗	* ๗	* ๗	-	-	* ๗(๓)	๑.๖๗
รวม	๗.๔	๒๖.๓	๒๖.๓	๑๘.๘	๒๐.๒	๑๐๐.๐(๑๘๒๘)	๔.๑๔
<u>อายุ ๑๕-๒๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๑๒.๕	๗๕.๐	๑๒.๕	-	-	๑๐๐.๐(๘)	๑.๕๖
ครอบครัวขยาย ๑	* ๗	-	-	-	-	* ๗(๒)	-
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	-	-	-	-
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓๐.๐	๖๐.๐	๑๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๑.๒๕
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	-	* ๗	-	-	-	* ๗(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๒๑.๖	๖๐.๘	๑๗.๖	-	-	๑๐๐.๐(๗๔)	๑.๕๓
ครอบครัวขยาย ๑	๑๘.๘	๕๖.๖	๒๔.๕	-	-	๑๐๐.๐(๕๓)	๑.๗๑
ครอบครัวขยาย ๒	๓๐.๐	๗๐.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๑.๐๕
เกี้ยวของ	* ๗	* ๗	-	-	-	* ๗(๒)	๐.๗๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๑.๘	๖๐.๐	๑๘.๖	-	-	๑๐๐.๐(๑๔๐)	๑.๕๕

ตารางที่ ๑๔ (ก)

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรเกิดรอด					รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
	ไม่มีบุตร	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คนขึ้นไป		
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๘.๒	๗๐.๘	-	-	-	๑๐๐.๐(๒๘)	๑.๐๖
ครอบครัวขยาย ๑	๑๔.๓	๗๘.๖	๗.๑	-	-	๑๐๐.๐(๑๔)	๑.๔๓
ครอบครัวขยาย ๒	-	๕๐.๐	๕๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๖)	๒.๕
เกี้ยวของ	ก	-	-	-	-	*ก(๑)	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๒.๒	๖๘.๘	๘.๘	-	-	๑๐๐.๐(๘๕)	๑.๓๘
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๐.๐	๘๐.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๕)	๑.๒
ครอบครัวขยาย ๑	*ก	*ก	*ก	-	-	*ก(๔)	๑.๒๕
ครอบครัวขยาย ๒	*ก	*ก	-	-	-	*ก(๓)	.๕
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๔๑.๗	๕๐.๐	๘.๓	-	-	๑๐๐.๐(๑๒)	๑.๐๘
<u>อายุ ๒๕-๓๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒.๖	๑๘.๘	๓๑.๖	๒๘.๘	๑๘.๘	๑๐๐.๐(๓๕)	๔.๕๖
ครอบครัวขยาย ๑	-	๓๗.๐	๓๓.๓	๑๘.๘	๑๘.๘	๑๐๐.๐(๒๗)	๓.๘๑
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๐.๐	๗๐.๐	๒๐.๐	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๓.๗
เกี้ยวของ	-	-	-	*ก	-	*ก(๑)	๕.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑.๓	๒๓.๗	๓๖.๘	๒๓.๗	๑๘.๕	๑๐๐.๐(๗๖)	๔.๑๘
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	-	*ก	-	-	-	*ก(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๑	๒๑.๕	๔๕.๑	๒๐.๐	๘.๒	๑๐๐.๐(๑๕๕)	๓.๗๕
ครอบครัวขยาย ๑	๔.๓	๓๘.๘	๓๒.๓	๑๗.๒	๖.๕	๑๐๐.๐(๙๓)	๓.๒๘
ครอบครัวขยาย ๒	๕.๘	๒๘.๘	๔๑.๒	๑๗.๖	๕.๘	๑๐๐.๐(๓๔)	๓.๓๖
เกี้ยวของ	-	๘๕.๗	๑๘.๓	-	-	๑๐๐.๐(๗)	๑.๗๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๔.๘	๒๘.๑	๔๐.๓	๑๘.๕	๗.๓	๑๐๐.๐(๓๓๐)	๓.๔๘

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรเกิดรอด				รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๕ คนขึ้นไป		
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	* ๗	-	-	* ๗(๑)	๓.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๒.๐	๓๖.๐	๕๐.๐	๑๒.๐	-	๑๐๐.๐(๕๐)	๒.๕๕
ครอบครัวขยาย ๑	๑๖.๗	๒๖.๒	๔๐.๕	๑๔.๓	๒.๔	๑๐๐.๐(๔๒)	๒.๘
ครอบครัวขยาย ๒	๑๖.๗	๓๓.๓	๒๕.๐	๒๕.๐	-	๑๐๐.๐(๑๒)	๒.๗๕
เกี้ยวของ	-	* ๗	-	-	-	* ๗(๓)	๑.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕.๓	๓๓.๓	๔๒.๖	๑๓.๘	.๘	๑๐๐.๐(๑๐๘)	๒.๘๓
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๘.๖	๕๐.๐	๒๑.๔	-	-	๑๐๐.๐(๒๘)	๑.๕
ครอบครัวขยาย ๑	๒๐.๖	๕๕.๘	๒๓.๕	-	-	๑๐๐.๐(๓๔)	๑.๖๖
ครอบครัวขยาย ๒	๑๑.๑	๖๖.๗	๒๒.๒	-	-	๑๐๐.๐(๘)	๑.๗๘
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๒.๕	๕๘.๘	๒๒.๕	-	-	๑๐๐.๐(๗๑)	๑.๖๑
<u>อายุ ๒๕-๔๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	* ๗	-	-	-	-	* ๗(๒)	-
ครอบครัวเดี่ยว	๑.๑	๗.๘	๑๖.๘	๒๘.๑	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๘๘)	๖.๒๑
ครอบครัวขยาย ๑	๗.๔	๗.๔	๑๔.๘	๒๕.๘	๔๔.๔	๑๐๐.๐(๒๗)	๕.๘๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๕.๔	-	๒๓.๑	๖๑.๕	๑๐๐.๐(๑๓)	๖.๗๘
เกี้ยวของ	-	-	-	-	* ๗	* ๗(๒)	๘.๖
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓.๘	๘.๓	๑๔.๓	๒๖.๓	๔๗.๔	๑๐๐.๐(๑๓๓)	๖.๑๕
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	* ๗	-	* ๗	-	-	* ๗(๒)	๑.๗๕
ครอบครัวเดี่ยว	๔.๐	๑๔.๑	๒๗.๓	๒๘.๘	๒๕.๘	๑๐๐.๐(๑๘๘)	๔.๘๗
ครอบครัวขยาย ๑	๒.๒	๑๑.๒	๒๕.๘	๓๒.๖	๒๘.๑	๑๐๐.๐(๘๘)	๕.๒๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	๒๐.๐	๒๘.๐	๒๔.๐	๒๘.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	๕.๐๑
เกี้ยวของ	๑๒.๕	๒๕.๐	๓๗.๕	๑๒.๕	๑๒.๕	๑๐๐.๐(๘)	๓.๔๕
ไม่เกี้ยวของ	-	* ๗	-	-	-	* ๗(๑)	๑.๕
รวม	๓.๗	๑๔.๒	๒๗.๒	๒๘.๘	๒๖.๐	๑๐๐.๐(๓๒๓)	๔.๘๘

ตารางที่ ๑๔ (ก)

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรเกิดรอด			๗ คนขึ้นไป	รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน			
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๙	๑๖.๘	๓๖.๘	๒๕.๘	๒๐.๖	๑๐๐.๐(๓๘)	๕.๙๑
ครอบครัวขยาย ๑	๗.๗	๒๓.๖	๓๘.๕	๑๙.๖	๖๑.๕	๑๐๐.๐(๖๖)	๓.๙๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	๓๖.๘	๖๘.๖	๖๖.๘	๘.๑	๑๐๐.๐(๑๑)	๓.๙๖
เกี่ยของ	-	๕๗.๖	๑๘.๓	๑๘.๓	๑๘.๓	๑๐๐.๐(๗)	๓.๓๗
ไม่เกี่ยของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕.๑	๒๓.๑	๓๐.๘	๒๕.๖	๑๕.๘	๑๐๐.๐(๗๘)	๕.๑๖
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	*๓	-	-	-	*๓(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๑๕.๘	๓๗.๕	๓๐.๘	๑๕.๘	-	๑๐๐.๐(๑๓)	๒.๕
ครอบครัวขยาย ๑	๕.๘	๔๑.๖	๓๕.๓	๑๑.๘	๕.๘	๑๐๐.๐(๑๗)	๓.๐๑
ครอบครัวขยาย ๒	-	*๓	-	-	-	*๓(๑)	๑.๕
เกี่ยของ	-	-	*๓	-	-	*๓(๑)	๓.๕
ไม่เกี่ยของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕.๑	๔๒.๒	๓๓.๓	๑๒.๑	๓.๐	๑๐๐.๐(๓๓)	๒.๗๓
<u>อายุ ๔๕ ขึ้นไป</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษ</u>							
บุคคลคนเดียว	๕๐.๐	-	๑๖.๗	๑๖.๗	๑๖.๗	๑๐๐.๐(๑๒)	๒.๙๓
ครอบครัวเดี่ยว	๑.๘	๑๒.๘	๑๙.๙	๒๖.๒	๓๙.๗	๑๐๐.๐(๑๕๑)	๕.๗๕
ครอบครัวขยาย ๑	-	๑๙.๐	๑๙.๐	๑๙.๐	๔๒.๙	๑๐๐.๐(๔๒)	๕.๖๙
ครอบครัวขยาย ๒	-	๘.๐	๑๖.๐	๒๐.๐	๕๖.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	๖.๖
เกี่ยของ	-	๒๐.๐	๓๐.๐	๕๐.๐	๑๐.๐	๑๐๐.๐(๒๐)	๕.๕๑
ไม่เกี่ยของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓.๓	๑๓.๓	๒๐.๐	๒๕.๐	๓๘.๓	๑๐๐.๐(๒๕๐)	๕.๕๗
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	๑๖.๗	๓๓.๓	-	-	๕๐.๐	๑๐๐.๐(๖)	๕.๘
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๗	๑๑.๘	๑๘.๒	๒๐.๕	๕๕.๓	๑๐๐.๐(๘๘)	๕.๗๘
ครอบครัวขยาย ๑	๒.๘	๒๖.๘	๕.๘	๓๖.๖	๒๙.๓	๑๐๐.๐(๔๑)	๕.๑
ครอบครัวขยาย ๒	๗.๑	-	๑๕.๓	๒๑.๘	๕๗.๑	๑๐๐.๐(๑๕)	๖.๕๙
เกี่ยของ	-	๓๓.๓	-	๕๕.๕	๒๒.๒	๑๐๐.๐(๙)	๕.๘๖
ไม่เกี่ยของ	*๓	-	-	-	-	*๓(๑)	-
รวม	๕.๗	๑๖.๘	๑๒.๖	๒๕.๒	๕๐.๓	๑๐๐.๐(๑๕๘)	๕.๕๓

ตารางที่ ๑๔ (ง)

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรเกิดรอด				รวม	จำนวนบุตร เฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คน ขึ้นไป		
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	* ก	-	-	-	* ก(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๘.๑	๒๒.๗	๑๘.๒	๑๓.๖	๓๖.๔	๑๐๐.๐(๒๒)	๔.๘๕
ครอบครัวขยาย ๑	๒	๒๐.๐	๓๓.๓	๒๐.๐	๒๖.๗	๑๐๐.๐(๖)	๔.๘๖
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	๕๐.๐	๕๐.๐	๑๐๐.๐(๖)	๗.๐๕
เดี่ยวของ	-	* ก	-	-	-	* ก(๑)	๑.๕
ไม่เดี่ยวของ	-	-	* ก	-	-	* ก(๑)	๓.๕
รวม	๘.๓	๒๑.๗	๒๑.๗	๑๘.๖	๓๒.๖	๑๐๐.๐(๔๖)	๔.๘๗
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๐.๐	๓๐.๐	๑๐.๐	๔๐.๐	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๓.๐
ครอบครัวขยาย ๑	-	๒๘.๖	๑๔.๓	๔๒.๘	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๗)	๔.๕๑
ครอบครัวขยาย ๒	-	* ก	* ก	* ก	-	* ก(๓)	๓.๕
เดี่ยวของ	-	* ก	* ก	-	* ก	* ก(๔)	๓.๒๘
ไม่เดี่ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๘.๓	๒๘.๖	๒๐.๘	๓๓.๓	๘.๓	๑๐๐.๐(๒๔)	๓.๗๒

* ก ทำกว่า ๕ ราย

เดียวมีจำนวนเท่ากับ ๔.๕๖ คน ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ เท่ากับ ๓.๘๑ คน และ ๓.๗ คน การที่ในครอบครัวเดี่ยวที่ไม่ได้รับการศึกษาของกลุ่มอายุนี้มีบุตรเกิดรอด โดยเฉลี่ยสูงกว่าในครอบครัวขยาย อาจเพราะตัวอย่างในกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาในกลุ่มอายุนี้เป็นครอบครัวเดี่ยวมาก และเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีบุตรเกินกว่า ๕ คนมาก ทำให้จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูง และเมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้นจะพบว่าจำนวนบุตรของสตรีจะลดลงเล็กน้อย อย่างในสตรีกลุ่มอายุเดียวกัน ที่มีระดับการศึกษา ม.ศ. ๔ ขึ้นไป อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่มีบุตรเกิดรอด ๑ - ๒ คน ในครอบครัวเดี่ยวคิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐ ครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๘ และ ๖๖.๗ ส่วนจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยในครอบครัวเดี่ยวเท่ากับ ๑.๕ คน ในครอบครัวขยายเท่ากับ ๑.๖๖ คนและ ๑.๗๘ คน ในกลุ่มสตรีที่ปัจจุบันอายุ ๓๕ - ๔๔ ปีก็เช่นกัน ปรากฏว่าจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของทั้งครอบครัวเดี่ยวและขยายในทุกหมวดอายุที่ไม่มีการศึกษาเลย และมีการศึกษาค่ามีมากกว่าจำนวนบุตรเกิดรอดเฉลี่ยของกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่า และในกลุ่มสตรีที่อายุปัจจุบัน ๔๕ ปีขึ้นไปก็พบความจริงเช่นกันคือในกลุ่มผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่มีบุตรเกิดรอด ๑ คนขึ้นไป ในครอบครัวเดี่ยวร้อยละ ๓๘.๗ ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ ร้อยละ ๔๒.๘ และ ๕๖.๐ ตามลำดับ และจำนวนบุตรโดยเฉลี่ยของครอบครัวเดี่ยวเท่ากับ ๕.๗๕ ของครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ เท่ากับ ๕.๖๘ คน และ ๖.๖ คน และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาเกินกว่า ม.ศ. ๔ ขึ้นไปจะเห็นความแตกต่างกันชัดเจนขึ้น เห็นว่าจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของในครอบครัวเดี่ยวเท่ากับ ๓.๐ คน และครอบครัวขยายเท่ากับ ๔.๕๑ คน สรุปแล้วจะเห็นได้ว่า การศึกษาของสตรีมีส่วนสัมพันธ์กันกับระดับการเจริญพันธุ์ของสตรีมีไข่น้อย คือเมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มอายุเดียวกัน ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามีบุตรมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ทั้งนี้ในครอบครัวแบบขยายจะมีจำนวนบุตรสูงกว่าเล็กน้อย ซึ่งอาจเนื่องจากในครอบครัวขยายนั้นมีสตรีที่สมรสแล้วอยู่มากกว่าในครอบครัวเดี่ยว ทำให้จำนวนบุตร

มากกว่า และเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มอายุต่าง ๆ ในทุกระดับการศึกษา พบว่าในกลุ่มที่อายุมาก จำนวนบุตรก็จะมากกว่าในกลุ่มอายุน้อย ทั้งนี้อาจมีเหตุผลของเรื่องอายุแรกสมรสของสตรีเข้ามาเกี่ยวข้อง คือผู้ที่มิชงระยะเวลาสมรสนานจะมีโอกาสมีบุตรมากตามความยาวนานของชีวิตสมรส อีกประการหนึ่งก็คือในกลุ่มสตรีที่มีอายุมากในปัจจุบัน ยังเป็นกลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์ในทางที่ตั้งครรภ์จำนวนมาก

สำหรับจำนวนบุตรที่มีชีวิต จากตารางที่ ๑๕ ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างจากในตารางที่ ๑๔ มากนัก ในกลุ่มที่อายุปัจจุบัน ๑๕ - ๒๔ ปี ไม่สามารถศึกษาอะไรได้มาก เนื่องจากข้อมูลที่ตกเป็นตัวอย่างมีน้อย จะเห็นได้ว่าในกลุ่มที่อายุปัจจุบัน ๒๕ - ๓๔ ปี แลชไม่ได้รับการศึกษา มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตโดยเฉลี่ย ๓.๔๒ คนในครอบครัวเดี่ยว และ ๓.๖๔ คน และ ๓.๗ คนในครอบครัวขยาย ในขณะที่กลุ่มของผู้ที่มีการศึกษา ม.ศ. ๔ ขึ้นไป จำนวนบุตรที่มีชีวิตของสตรีที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวเท่ากับ ๑.๕ คน และในครอบครัวขยายเท่ากับ ๑.๖๒ คนและ ๑.๗๔ คน ส่วนในกลุ่มอายุอื่น ๆ ในทุกระดับการศึกษาก็มีลักษณะเดียวกันนี้ คือในพวกที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามีบุตรมากกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องจากการไม่มีการศึกษา ไม่ทราบถึงปัญหาและวิธีการต่าง ๆ อันจะเป็นทางช่วยการเจริญพันธุ์

ในเรื่องจำนวนบุตรในอุดมคติ พบว่าการศึกษาของสตรีเกาหลีมีอิทธิพลเหนือความคิดเห็นในเรื่องขนาดของครอบครัวในอุดมคติ^{๑๘} จากการศึกษาจากข้อมูลของโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาว ๆ (ตารางที่: ๑๖) ปรากฏว่าในกลุ่มสตรีที่ปัจจุบัน

^{๑๘} Republic of Korea, Ministry of Health and Social Affairs, The Finding of the National Survey on Family Planning 1966, (Seoul: Planned Parenthood Federation of Korea 1966) p, 129

ตารางที่ ๑๕

อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต
แบบของครอบครัว ระดับการศึกษา และอายุปัจจุบัน

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรที่มีชีวิต					รวม	จำนวนบุตร เฉลี่ย
	ไม่มีบุตร	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คน ขึ้นไป		
<u>รวมทุกหมวดอายุ</u>							
<u>รวมทุกระดับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	๓๘.๕	๓๐.๘	๑๕.๘	๑๑.๕	๓.๘	๑๐๐.๐(๒๖)	๑.๙๕
ครอบครัวเดี่ยว	๙.๒	๒๕.๒	๒๘.๘	๒๒.๘	๑๖.๘	๑๐๐.๐(๑๐๐๘)	๓.๙๘
ครอบครัวขยาย ๑	๘.๓	๓๓.๐	๒๙.๒	๑๘.๘	๑๓.๑	๑๐๐.๐(๕๓๓)	๓.๕๒
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๐	๒๖.๙	๒๖.๘	๒๔.๒	๑๖.๕	๑๐๐.๐(๑๘๒)	๓.๙๙
เกี้ยวของ	๖.๑	๔๓.๙	๒๔.๒	๑๓.๖	๑๒.๑	๑๐๐.๐(๖๖)	๓.๒๘
ไม่เกี้ยวของ	*๓	*๓	*๓	-	-	*๓(๓)	๑.๖๗
รวม	๙.๙	๒๘.๘	๒๙.๙	๒๐.๙	๑๕.๑	๑๐๐.๐(๑๘๑๘)	๓.๙๙
<u>อายุ ๑๕-๒๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๑๒.๕	๙๕.๐	๑๒.๕	-	-	๑๐๐.๐(๘)	๑.๕๖
ครอบครัวขยาย ๑	*๓	-	-	-	-	*๓(๒)	-
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	-	-	-	-
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓๐.๐	๖๐.๐	๑๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๑.๒๕
<u>๒.๑-๒.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	-	*๓	-	-	-	*๓(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๒๔.๓	๖๐.๘	๑๔.๙	-	-	๑๐๐.๐(๙๔)	๑.๘๓
ครอบครัวขยาย ๑	๑๘.๙	๖๐.๘	๒๐.๘	-	-	๑๐๐.๐(๕๓)	๑.๖๓
ครอบครัวขยาย ๒	๓๐.๐	๙๐.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๑.๐๕
เกี้ยวของ	*๓	*๓	-	-	-	*๓(๒)	.๙๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๒.๙	๖๑.๘	๑๕.๙	-	-	๑๐๐.๐(๑๔๐)	๑.๘๙

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรที่มีชีวิต					รวม	จำนวนบุตร เฉลี่ย
	ไม่มีบุตร	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คน ขึ้นไป		
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๘.๒	๓๐.๘	-	-	-	๑๐๐.๐(๒๔)	๑.๐๖
ครอบครัวขยาย ๑	๑๔.๓	๘๕.๓	-	-	-	๑๐๐.๐(๑๔)	๑.๒๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	๕๐.๐	๕๐.๐	-	-	๑๐๐.๐(๖)	๒.๕
เกี้ยวของ	* ๓	-	-	-	-	* ๓(๑)	
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	
รวม	๒๒.๒	๓๑.๑	๖.๓	-	-	๑๐๐.๐(๔๕)	๑.๓
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๐.๐	๘๐.๐	-	-	-	๑๐๐.๐(๕)	๑.๒
ครอบครัวขยาย ๑	* ๓	* ๓	* ๓	-	-	* ๓(๔)	๑.๒๕
ครอบครัวขยาย ๒	* ๓	* ๓	-	-	-	* ๓(๓)	.๕
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	
รวม	๔๑.๓	๕๐.๐	๘.๓	-	-	๑๐๐.๐(๑๒)	๑.๐๕
<u>อายุ ๒๕-๓๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒.๖	๑๘.๔	๓๔.๒	๓๑.๖	๑๓.๒	๑๐๐.๐(๓๘)	๓.๔๒
ครอบครัวขยาย ๑	-	๓๓.๐	๓๓.๓	๑๘.๕	๑๑.๑	๑๐๐.๐(๒๓)	๓.๖๔
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๐.๐	๓๐.๐	๒๐.๐	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๓.๓
เกี้ยวของ	-	-	-	* ๓	-	* ๓(๑)	๕.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	
รวม	๑.๓	๒๓.๓	๓๘.๒	๒๖.๓	๑๐.๕	๑๐๐.๐(๓๖)	๓.๘๘
<u>ป.๑-ป.๕</u>							
บุคคลคนเดียว	-	* ๓	-	-	-	* ๓(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๑	๒๔.๖	๔๖.๓	๑๘.๐	๔.๖	๑๐๐.๐(๑๘๕)	๓.๔๒
ครอบครัวขยาย ๑	๔.๓	๔๐.๘	๓๓.๓	๑๕.๑	๖.๕	๑๐๐.๐(๘๓)	๓.๑๓
ครอบครัวขยาย ๒	๕.๘	๓๒.๔	๔๑.๒	๑๓.๖	๒.๘	๑๐๐.๐(๓๔)	๓.๑๔
เกี้ยวของ	๑๔.๓	๓๑.๔	๑๔.๓	-	-	๑๐๐.๐(๓)	๑.๕๓
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	
รวม	๕.๒	๓๑.๒	๔๑.๕	๑๓.๓	๔.๘	๑๐๐.๐(๓๓๐)	๓.๒๖

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรที่มีชีวิต			๓ คนขึ้นไป	รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน			
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒.๐	๓๘.๐	๔๘.๐	๑๒.๐	-	๑๐๐.๐(๕๐)	๒.๒๑
ครอบครัวขยาย ๑	๑๖.๓	๒๘.๖	๔๐.๕	๑๑.๘	๒.๔	๑๐๐.๐(๔๒)	๒.๖๘
ครอบครัวขยาย ๒	๑๖.๓	๓๓.๓	๔๑.๓	๘.๓	-	๑๐๐.๐(๑๒)	๒.๖๓
เกี้ยวของ	-	* ๓	-	-	-	* ๓(๓)	๑.๕
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๘.๓	๓๕.๕	๔๓.๐	๑๑.๒	.๘	๑๐๐.๐(๑๐๓)	๒.๓๓
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๘.๖	๕๐.๐	๒๑.๔	-	-	๑๐๐.๐(๒๘)	๑.๕
ครอบครัวขยาย ๑	๒๓.๕	๕๒.๘	๒๓.๕	-	-	๑๐๐.๐(๓๔)	๑.๖๒
ครอบครัวขยาย ๒	๑๑.๑	๖๖.๓	๒๒.๒	-	-	๑๐๐.๐(๘)	๑.๓๘
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๓.๘	๕๓.๕	๒๒.๕	-	-	๑๐๐.๐(๓๑)	๑.๕๘
<u>อายุ ๓๕-๔๔</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	* ๓	-	-	-	-	* ๓(๒)	-
ครอบครัวเดี่ยว	๑.๑	๑๐.๑	๑๖.๘	๓๖.๐	๓๖.๐	๑๐๐.๐(๘๘)	๕.๖๓
ครอบครัวขยาย ๑	๓.๔	๓.๔	๑๔.๘	๓๓.๓	๓๓.๓	๑๐๐.๐(๒๓)	๕.๔๖
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๕.๔	-	๓๐.๘	๕๓.๘	๑๐๐.๐(๑๓)	๖.๒๘
เกี้ยวของ	-	-	-	-	* ๓	* ๓	๘.๑
ไม่เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓.๘	๘.๘	๑๔.๓	๓๓.๘	๓๘.๓	๑๐๐.๐(๑๓๓)	๕.๖๑
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	* ๓	-	* ๓	-	-	* ๓(๒)	๑.๓๕
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๑	๑๔.๑	๒๘.๓	๓๒.๓	๑๘.๒	๑๐๐.๐(๑๘๘)	๔.๕๘
ครอบครัวขยาย ๑	๒.๒	๑๕.๓	๒๘.๒	๓๒.๖	๒๐.๒	๑๐๐.๐(๘๘)	๔.๖๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	๒๐.๐	๒๘.๐	๓๒.๐	๒๐.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	๔.๖๕
เกี้ยวของ	๑๒.๕	๒๕.๐	๓๓.๕	๑๒.๕	๑๒.๕	๑๐๐.๐(๘)	๓.๓๘
ไม่เกี้ยวของ	-	* ๓	-	-	-	* ๓(๑)	๑.๕
รวม	๔.๓	๑๕.๕	๒๘.๘	๓๑.๖	๑๘.๒	๑๐๐.๐(๓๒๓)	๔.๕๕

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร		จำนวนบุตรที่มีชีวิต		จำนวนคน ขึ้นไป	รวม	จำนวนบุตร เฉลี่ย
	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗-๘ คน			
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๘	๑๑.๘	๓๒.๔	๓๒.๔	๑๓.๖	๑๐๐.๐(๓๔)	๔.๕๒
ครอบครัวขยาย ๑	๑๑.๕	๑๘.๒	๓๘.๕	๒๓.๑	๓.๓	๑๐๐.๐(๒๖)	๓.๕๓
ครอบครัวขยาย ๒	-	๓๖.๔	๒๓.๓	๒๓.๓	๘.๑	๑๐๐.๐(๑๑)	๓.๓๔
เกี่ยของ	-	๕๓.๑	๑๔.๓	๑๔.๓	๑๔.๓	๑๐๐.๐(๓)	๓.๓
ไม่เกี่ยของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๖.๔	๒๑.๘	๓๒.๑	๒๖.๘	๑๒.๘	๑๐๐.๐(๓๘)	๓.๘๓
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	*๓	-	-	-	*๓(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๑๕.๔	๓๘.๕	๔๖.๒	-	-	๑๐๐.๐(๑๓)	๒.๑๘
ครอบครัวขยาย ๑	๕.๘	๔๑.๒	๓๕.๓	๑๑.๘	๕.๘	๑๐๐.๐(๑๓)	๒.๘๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	*๓	-	-	-	*๓(๑)	๑.๕
เกี่ยของ	-	*๓	-	-	-	*๓(๑)	๑.๕
ไม่เกี่ยของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๘.๑	๘๕.๕	๓๖.๔	๖.๑	๓.๑	๑๐๐.๐(๓๓)	๒.๕๓
<u>อายุ ๔๕ ขึ้นไป</u>							
<u>ไม่ได้รับการศึกษา</u>							
บุคคลคนเดียว	๕๐.๐	๘.๓	๒๕.๐	๑๖.๓	-	๑๐๐.๐(๑๒)	๑.๘๒
ครอบครัวเดี่ยว	๑.๔	๑๘.๐	๒๖.๘	๒๔.๖	๒๘.๒	๑๐๐.๐(๑๔๒)	๔.๘๖
ครอบครัวขยาย ๑	-	๑๘.๐	๒๖.๒	๑๘.๑	๓๕.๓	๑๐๐.๐(๔๒)	๕.๑๔
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๒.๐	๑๖.๐	๓๖.๐	๓๖.๐	๑๐๐.๐(๒๕)	๕.๖๔
เกี่ยของ	-	๓๕.๐	๓๕.๐	๒๕.๐	๕.๐	๑๐๐.๐(๒๐)	๓.๕๓
ไม่เกี่ยของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓.๓	๑๘.๑	๒๖.๑	๒๔.๕	๒๓.๐	๑๐๐.๐(๒๔๑)	๔.๓๓
<u>ป.๑-ป.๔</u>							
บุคคลคนเดียว	๑๖.๓	๕๐.๐	-	๑๖.๓	๑๖.๓	๑๐๐.๐(๖)	๓.๐๒
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๓	๑๓.๖	๒๖.๓	๒๖.๑	๓๑.๘	๑๐๐.๐(๘๘)	๕.๐๑
ครอบครัวขยาย ๑	๒.๔	๒๖.๘	๘.๘	๓๖.๖	๒๔.๔	๑๐๐.๐(๔๑)	๔.๓๓
ครอบครัวขยาย ๒	๓.๑	-	๑๘.๓	๕๒.๘	๓๕.๓	๑๐๐.๐(๑๔)	๕.๓๕
เกี่ยของ	-	๔๔.๔	๒๒.๒	๑๑.๑	๒๒.๒	๑๐๐.๐(๘)	๓.๘๖
ไม่เกี่ยของ	*๓	-	-	-	-	*๓(๑)	-
รวม	๕.๓	๑๘.๘	๑๓.๖	๒๘.๘	๒๘.๘	๑๐๐.๐(๑๕๘)	๔.๘๓

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	จำนวนบุตรที่มีชีวิต			๗ คนขึ้นไป	รวม :	จำนวนบุตรเฉลี่ย
		๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน			
<u>ป.๕-ม.ศ.๓</u>							
บุคคลคนเดียว	-	* ก	-	-	-	* ก(๑)	๑.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๑	๒๓.๓	๑๘.๒	๑๓.๖	๓๑.๘	๑๐๐.๐(๒๒)	๕.๓๗
ครอบครัวขยาย ๑	-	๒๖.๓	๓๓.๓	๒๐.๐	๒๐.๐	๑๐๐.๐(๑๕)	๕.๒๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	๒๖.๓	๓๓.๓	๑๐๐.๐(๖)	๖.๓๓
เดี่ยวของ	-	* ก	-	-	-	* ก(๑)	๑.๕
ไม่เดี่ยวของ	-	-	* ก	-	-	* ก(๑)	๓.๕
รวม	๕.๓	๒๖.๑	๒๑.๓	๒๑.๓	๒๖.๑	๑๐๐.๐(๕๖)	๕.๕๖
<u>ม.ศ.๔ ขึ้นไป</u>							
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒๐.๐	๓๐.๐	๒๐.๐	๓๐.๐	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๒.๘
ครอบครัวขยาย ๑	-	๒๘.๖	๒๘.๖	๒๘.๖	๑๕.๓	๑๐๐.๐(๓)	๕.๑๖
ครอบครัวขยาย ๒	-	* ก	* ก	* ก	-	* ก(๓)	๓.๕
เดี่ยวของ	-	* ก	* ก	-	* ก	* ก(๔)	๕.๑๕
ไม่เดี่ยวของ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕.๓	๒๘.๖	๒๘.๖	๒๕.๐	๕.๓	๑๐๐.๐(๒๕)	๓.๕๑

* ก ทำกว่า ๕ ราย

มีอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี และมีระดับการศึกษา ป. ๑ - ป.๔ นั้น โดยเฉลี่ยแล้วสตรีที่สมรสแล้วที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย มีบุตรในอุคมคติประมาณ ๓ คน และในกลุ่มสตรีที่มีระดับการศึกษา ป. ๕ - ม.ศ. ๓ ในครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยายแบบที่ ๒ มีบุตรในอุคมคติ ๒ คน แต่ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ มีบุตรในอุคมคติ ๓ คน สำหรับในกลุ่มที่อายุปัจจุบัน ๒๕ - ๓๔ ปี ที่ไม่ได้รับการศึกษา พบว่าทั้งครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยายมีจำนวนบุตรในอุคมคติไม่ต่างกันมากนักคือ ๔ คน และในกลุ่มที่มีระดับการศึกษา ป. ๑ - ป. ๔ พบว่าจำนวนบุตรในอุคมคติโดยเฉลี่ยของครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยายแบบที่ ๒ ไม่แตกต่างกันคือประมาณ ๒ คน แต่ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ มีประมาณ ๓ คน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ มีพ่อกับลูกสาวมีภรรยาอยู่ช่วย ท่อแม่อาจช่วยเหลือในด้านการเลี้ยงดูได้จึงคาดหวังที่จะมีบุตรมากได้ และเมื่อเทียบกับในกลุ่มที่มีระดับการศึกษา ม.ศ. ๔ ขึ้นไปพบว่าจำนวนบุตรในอุคมคติโดยเฉลี่ยของครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยายแบบที่ ๑ ประมาณ ๓ คน และในครอบครัวขยายแบบที่ ๒ ประมาณ ๒ คน ซึ่งก็เป็นที่น่าจะหาทางศึกษาต่อไปว่าเหตุใดจึงเป็นเช่นนี้ ส่วนในกลุ่มที่อายุปัจจุบัน ๓๕ - ๔๔ ปี ที่ไม่ได้รับการศึกษา ปรากฏว่า จำนวนบุตรในอุคมคติโดยเฉลี่ยในครอบครัวเดี่ยวจำนวนเท่ากับ ๔.๔ คน ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ เท่ากับ ๔.๕ คน และ ๔.๗ คน และเทียบกับผู้ที่ได้รับการศึกษา ม.ศ. ๔ ขึ้นไปในกลุ่มอายุเดียวกัน ในครอบครัวเดี่ยวมีจำนวนบุตรในอุคมคติเฉลี่ย ๓.๕ คน ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ มีจำนวนบุตรเฉลี่ย ๓.๘ คนและ ๔.๐ คน ในกลุ่มที่อายุ ๔๕ ปีขึ้นไปก็เช่นกันพอจะสรุปได้ว่า เมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น จำนวนบุตรในอุคมคติจะลดลง

ข. การทำงานนอกบ้านของสตรีกับการเจริญพันธุ์ การออกทำงานเพื่อหารายได้ของสตรีที่สมรสแล้ว มีส่วนสัมพันธ์กับขนาดของครอบครัวมาก ยิ่งในปัจจุบันความจำเป็นในการดำรงชีวิต ทำให้สตรีต้องออกไปทำงานนอกบ้านกันมากขึ้น และสตรีที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านย่อมมีการติดต่อกับคนภายนอก มีโอกาสเรียนรู้ชีวิตสมัยใหม่และ

ตารางที่ ๑๖
อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมัครแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรในอุดมคติ
แบบของครอบครัว ระดับการศึกษา และอายุปัจจุบัน

จำนวนบุตรในอุดมคติของสตรี

แบบของครอบครัว

จำนวนบุตรเฉลี่ย

ไม่มีบุตร	๑	๒	๓	๔	๕	๖	รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
			* ก				* ก(๒)	
๑.๓	๑.๘	๑๘.๐	๒๓.๓	๒๘.๐	๑๓.๖	๖.๘	๑๐๐.๐(๓๑๔)	๕.๘
๑.๓	๑.๘	๑๖.๘	๒๒.๓	๓๔.๔	๑๖.๓	๖.๘	๑๐๐.๐(๔๒๐)	๓.๘
๓.๑	๑.๕	๑๖.๓	๒๔.๖	๓๕.๔	๑๖.๓	๕.๔	๑๐๐.๐(๑๒๘)	๓.๓
-	๘.๑	๓๖.๔	๑๘.๖	๑๘.๖	๘.๑	-	๑๐๐.๐(๑๑)	๓.๓
-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑.๘	๑.๖	๑๖.๖	๒๓.๔	๓๐.๓	๑๓.๐	๖.๕	๑๐๐.๐(๑๒๓๕)	๓.๘
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	๑๒.๕	๑๒.๕	๒๕.๐	๑๒.๕	๑๒.๕	๑๒.๕	๑๐๐.๐(๓)	๓.๕
-	-	* ก	-	* ก	-	-	* ก(๒)	๓.๐
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	๑๐.๐	๒๐.๐	๒๐.๐	๒๐.๐	๑๐.๐	๑๐.๐	๑๐๐.๐(๘)	๓.๓
รวม								

รวมทุกหมวดอายุ
รวมทุกระดับการศึกษา

บุคคลคนเดียว
ครอบครัวเดี่ยว
ครอบครัวขยาย ๑
ครอบครัวขยาย ๒
อายุของ
ไม่เกี่ยวข้อง

อายุ ๑๕-๒๔
ไม่ได้รับการศึกษา

บุคคลคนเดียว
ครอบครัวเดี่ยว
ครอบครัวขยาย ๑
ครอบครัวขยาย ๒
อายุของ
ไม่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ ๑๖ (ค)

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรในครอบครัว					จำนวนบุตรเฉลี่ย							
	ไม่มีบุตร	๑	๒	๓	๔		๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	จำนวนบุตรเฉลี่ย
ป.๑-ป.๔	-	๒	-	* ๖	-	-	-	-	-	-	-	* ๖(๑)	๓
บุคคลคนเดียว	๒.๘	๒.๘	๒๘.๒	๒๓.๙	๑๑.๓	๑.๔	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๗๑)	๓.๑
ครอบครัวเดี่ยว	-	๒.๐	๒๒.๔	๓๖.๗	๒๘.๖	๖.๑	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๔๘)	๓.๓
ครอบครัวขยาย ๑	-	๑๐.๐	๒๖.๐	๓๐.๐	๓๐.๐	๑๐.๐	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๓.๑
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	* ๖(๑)	๔.๖
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑.๕	๓.๐	๒๕.๐	๒๘.๕	๒๘.๘	๙.๑	๑.๕	๑.๕	๑.๕	๑.๕	๑.๕	๑๐๐.๐(๑๓๑)	๓.๒
ป.๕-ม.๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	-	๘.๗	๔๓.๕	๓๐.๔	๑๓.๐	๔.๓	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๒๓)	๒.๖
ครอบครัวขยาย ๑	-	๗.๑	๑๔.๓	๓๕.๗	๕๒.๙	-	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๑๔)	๓.๑
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๖.๗	๑๖.๗	๓๓.๓	๓๓.๓	-	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๖)	๒.๘
เกี้ยวของ	-	-	* ๖	-	-	-	-	-	-	-	-	* ๖(๑)	๒
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๘.๑	๓๑.๑	๓๑.๘	๓๑.๘	๒๕.๐	๒.๓	๑.๕	๑.๕	๑.๕	๑.๕	๑.๕	๑๐๐.๐(๔๔)	๒.๘
ม.๓.๔ ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	-	-	๖๐.๐	-	๕๐.๐	-	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๕)	๒.๘
ครอบครัวขยาย ๑	-	-	* ๖	* ๖	* ๖	-	-	-	-	-	-	* ๖(๔)	๓.๘
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	* ๖(๓)	๔
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	๓๓.๓	๕๐.๐	๕๐.๐	-	๕.๓	๕.๓	๕.๓	๕.๓	๕.๓	๑๐๐.๐(๑๒)	๓.๕

ตารางที่ ๑๖ (๑)

จำนวนบุตรเฉลี่ย

จำนวนบุตรในอุทกมคติของสตรี

แบบของครอบครัว

ไม่มีบุตร ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ คนขึ้นไป

รวม

อายุ ๒๕-๓๔

ไม่ได้รับการศึกษา

บุคคลคนเดียว

ครอบครัวเดี่ยว

ครอบครัวขยาย ๑

ครอบครัวขยาย ๒

เดี่ยวของ

ไม่เกี่ยวข้อง

รวม

๒๕-๒๔

บุคคลคนเดียว

ครอบครัวเดี่ยว

ครอบครัวขยาย ๑

ครอบครัวขยาย ๒

เดี่ยวของ

ไม่เกี่ยวข้อง

รวม

๒๕-๒๓

บุคคลคนเดียว

ครอบครัวเดี่ยว

ครอบครัวขยาย ๑

ครอบครัวขยาย ๒

เดี่ยวของ

ไม่เกี่ยวข้อง

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗ คนขึ้นไป	รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
อายุ ๒๕-๓๔										
ไม่ได้รับการศึกษา										
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๓.๖	๓.๖	๓.๑	๑๓.๙	๑๐.๙	๑๖.๓	๑๔.๓	๓.๑	๑๐๐.๐(๒๓)	๔.๒
ครอบครัวขยาย ๑	-	-	๘.๓	๘.๓	๒๕.๐	๑๒.๕	๑๒.๕	๘.๓	๑๐๐.๐(๒๓)	๔.๗
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	๑๒.๕	-	๑๒.๕	๒๕.๐	-	-	๑๐๐.๐(๘)	๔.๔
เดี่ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	* ๗(๑)	๕
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑.๖	๑.๖	๘.๒	๑๑.๕	๑๖.๔	๑๖.๓	๑๔.๘	๖.๖	๑๐๐.๐(๕๙)	๔.๔
๒๕-๒๔										
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๑.๗	๑.๖	๑๓.๕	๒๒.๐	๑๔.๗	๑๔.๗	๓๑.๖	๔.๐	๑๐๐.๐(๑๗๓)	๓.๘
ครอบครัวขยาย ๑	๑.๒	-	๑๕.๑	๒๔.๔	๑๕.๐	๑๕.๐	๘.๑	๕.๘	๑๐๐.๐(๘๖)	๔.๐
ครอบครัวขยาย ๒	๓.๒	-	๑๕.๔	๒๕.๘	๑๙.๔	๑๙.๔	-	๖.๕	๑๐๐.๐(๑๖)	๓.๗
เดี่ยวของ	-	-	* ๗	-	-	-	-	-	* ๗(๒)	๒
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑.๗	๑.๖	๑๓.๖	๒๓.๐	๑๔.๙	๑๔.๙	๓๑.๑	๕.๗	๑๐๐.๐(๒๘๕)	๓.๘
๒๕-๒๓										
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๒.๒	๒.๒	๑๓.๘	๓๕.๖	๒.๗	๒.๗	๒.๒	๓	* ๗(๑)	๔.๖
ครอบครัวขยาย ๑	๒.๖	-	๑๘.๔	๒๘.๙	๓๙.๕	๕.๓	๕.๓	-	๑๐๐.๐(๓๘)	๓.๒
ครอบครัวขยาย ๒	-	๑๐.๐	๒๐.๐	๒๐.๐	-	-	-	๑๐.๐	๑๐๐.๐(๑๐)	๔.๑
เดี่ยวของ	-	-	-	* ๗	-	-	-	-	* ๗(๑)	๓
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๙๕)	๓.๔

ตารางที่ ๑๖ (ก)

แบบของครอบครัว
 จำนวนบุตรใหญ่สุดคิตของสตรี
 จำนวนบุตรเฉลี่ย

ไม่มีบุตร	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
ม.ศ.๔ ขึ้นไป											
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	-	๒๙.๖	๕๑.๙	๑๕.๘	-	๓.๗	-	-	-	๑๐๐.๐(๒๗)	๓.๓
ครอบครัวขยาย ๑	-	๒๙.๕	๓๕.๓	๓๕.๓	-	-	๒.๙	-	-	๑๐๐.๐(๓๕)	๓.๒
ครอบครัวขยาย ๒	๑๑.๑	-	๕๕.๖	๒๒.๒	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๕)	๒.๘
เดี่ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑.๕	๒๔.๓	๔๔.๓	๒๕.๗	-	๑.๕	๑.๕	-	-	๑๐๐.๐(๗๐)	๓.๑
อายุ ๒๕-๕๕											
ไม่ได้รับการศึกษา											
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๓.๕	๑๐.๗	๑๓.๖	๒๒.๐	-	๘.๕	๑๕.๓	๑๕.๓	-	๑๐๐.๐(๕๙)	๕.๕
ครอบครัวขยาย ๑	๕.๘	-	๕.๘	๒๓.๘	๓.๐	๑๕.๓	๕.๘	๕.๘	-	๑๐๐.๐(๒๑)	๕.๕
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	๙.๑	๑๘.๒	๑๘.๒	๒๗.๓	๙.๑	๙.๑	-	๑๐๐.๐(๑๑)	๕.๗
เดี่ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓.๓	๑๑.๑	๑๓.๖	๒๒.๐	๒๕.๒	๑๒.๑	๑๒.๑	๑๒.๑	-	๑๐๐.๐(๕๑)	๕.๕
๒๑-๒๕											
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๑.๒	๑.๕	๒๐.๙	๒๓.๙	๑๓.๘	๑๐.๕	๙.๒	๙.๒	๙.๒	๑๐๐.๐(๑๒๒)	๕.๒
ครอบครัวขยาย ๑	๒.๗	-	๑๕.๗	๓๕.๗	๑๓.๓	๒.๗	๕.๓	๕.๓	-	๑๐๐.๐(๗๕)	๓.๙
ครอบครัวขยาย ๒	๕.๕	-	๒๒.๗	๓๑.๘	๒๗.๓	๙.๑	-	-	-	๑๐๐.๐(๒๑)	๕.๐
เดี่ยวของ	-	-	๕.๐	-	๕.๐	-	-	-	-	๙(๒)	๓.๕
ไม่เกี่ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑.๙	๑๕.๕	๑๙.๖	๒๕.๖	๑๓.๖	๙.๒	๙.๒	๙.๒	-	๑๐๐.๐(๒๒๐)	๕.๑

แบบของครอบครัว	ไม่มีบุตร	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	รวม	จำนวนนักเรียน
----------------	-----------	---	---	---	---	---	---	---	---	-----	---------------

ป.๕-ม.ศ.๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุคคลคนเดียว	๓.๗	-	๒๒.๒	๒๒.๒	๒๕.๖	-	๑๑.๑	๓.๗	-	๑๐๐.๐(๒๕)	๓.๕
ครอบครัวเดี่ยว	๔.๐	๔.๐	๑๖.๐	๒๐.๐	๔๐.๐	๔๐.๐	๘.๐	-	-	๑๐๐.๐(๒๕)	๓.๖
ครอบครัวขยาย ๑	-	-	๒๐.๐	๓๐.๐	๕๐.๐	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๓.๓
ครอบครัวขยาย ๒	-	*๗	-	*๗	*๗	-	-	-	-	๗(๓)	๒.๗
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวข้อง	๓.๑	๓.๑	๑๔.๕	๒๓.๑	๓๖.๔	๓๖.๔	๗.๗	๑.๕	๑.๕	๑๐๐.๐(๒๕)	๓.๕
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ม.ศ.๔ ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุคคลคนเดียว	-	-	๒๐.๐	๔๐.๐	๒๐.๐	๑๐.๐	๑๐.๐	๑๐.๐	-	๑๐๐.๐(๑๐)	๓.๕
ครอบครัวเดี่ยว	-	-	๑๓.๓	๒๖.๗	๒๖.๗	๒๖.๗	๒๖.๐	๑๓.๓	-	๑๐๐.๐(๑๕)	๓.๕
ครอบครัวขยาย ๑	-	-	-	-	*๗	-	-	-	-	*๗(๑)	๔
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	๑๕.๔	๓๐.๘	๒๖.๔	๑๕.๔	๑๕.๔	๑๑.๕	-	๑๐๐.๐(๒๖)	๓.๘
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

อายุ ๕ ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ได้รับการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๒๕)	๔.๒
ครอบครัวเดี่ยว	-	๔.๐	๘.๐	๒๐.๐	๔๐.๐	๔๐.๐	๘.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๐๐.๐(๑๑)	๔.๒
ครอบครัวขยาย ๑	๔.๑	-	๑๘.๒	-	๒๗.๓	-	๑๘.๒	๑๘.๒	-	*๗(๔)	๕.๒
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐(๔๐)	๔.๓
รวม	๒.๕	๒.๕	๑๐.๐	๑๒.๕	๘๐.๐	๘๐.๐	๑๐.๐	๑๒.๕	๑๒.๕	๑๐๐.๐(๔๐)	๔.๓

ตารางที่ ๑๖ (๑)

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรในอุทิศของสตรี						รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
	ไม่มีบุตร	๑	๒	๓	๔	๕		
ป.๑-ป.๔	-	-	-	-	-	-	-	-
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	-	๑๒.๒	๒๔.๔	๓๑.๗	๒๒.๐	๒.๔	๑๐๐.๐(๓๙)	๓.๙
ครอบครัวขยาย ๑	-	๒.๓	๑๒.๕	๔๓.๘	๑๘.๘	๑๒.๕	๑๐๐.๐(๑๖)	๔.๔
ครอบครัวขยาย ๒	* ๗	-	* ๗	-	-	-	* ๗(๓)	๓
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑.๗	๑๐.๐	๒๓.๓	๓๓.๓	๒๐.๐	๕.๐	๑๐๐.๐(๕๘)	๔.๐
ป.๕-ม.๓	-	-	-	-	-	-	-	-
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	-	-	๓๗.๕	๓๗.๕	-	-	๑๐๐.๐(๘)	๔.๘
ครอบครัวขยาย ๑	-	๒๒.๒	๔๔.๔	๒๒.๒	๑๑.๑	-	๑๐๐.๐(๙)	๓.๒
ครอบครัวขยาย ๒	-	-	-	-	-	-	-	-
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	๑๑.๘	๔๑.๒	๒๙.๕	๕.๙	-	๑๐๐.๐(๑๗)	๔.๓
ม.๓.๔ ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	-	* ๗	-	* ๗	-	-	* ๗(๔)	๓.๕
ครอบครัวขยาย ๑	-	๓	-	* ๗	-	-	* ๗(๑)	๔.๐
ครอบครัวขยาย ๒	-	* ๗	-	* ๗	-	-	* ๗(๒)	๓
เกี้ยวของ	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	๒๘.๖	-	๓๑.๔	-	-	๑๐๐.๐(๗)	๓.๕

มีความคาดหวังสูงขึ้นไป ซึ่งก็พอจะพิจารณาได้ว่าสตรีที่ออกไปทำงานนอกบ้านต้องการที่จะมีบุตรน้อยลง อย่างการวิจัยที่อื่นก็เคยแสดงให้เห็นว่าสตรีที่ทำงานนอกบ้านมีการเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีที่เป็นแม่บ้านเฉย ๆ ^{๑๔} และจากการศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้ (ตารางที่ ๑๗) ปรากฏว่าเมื่อแยกพิจารณาตามการทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรสของสตรีแล้ว อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรสที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดี่ยวที่มีบุตรเกิดรอด ๑ - ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗ ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗ และ ๓๗.๒ สำหรับผู้ที่มีบุตรเกิดรอด ๓ คนขึ้นไป พบว่าในครอบครัวเดี่ยวคิดเป็นร้อยละ ๑๕.๖ ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๗.๘ และ ๑๘.๖ ส่วนจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยในครอบครัวเดี่ยวจำนวนเท่ากับ ๓.๖๑ คน ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ เท่ากับ ๒.๘๕ และ ๓.๗๓ ในกลุ่มผู้ที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรสนั้น อัตราส่วนร้อยละของผู้ที่มีบุตรเกิดรอด ๑ - ๒ คน ในครอบครัวเดี่ยวคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖ ในขณะที่ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘ และ ๒๒.๘ และอัตราส่วนร้อยละของผู้ที่มีบุตรเกิดรอด ๓ คน ขึ้นไปในครอบครัวเดี่ยวร้อยละ ๒๔.๖ ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ ร้อยละ ๑๘.๗ และ ๒๕.๐ ส่วนจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยในครอบครัวเดี่ยวจำนวนเท่ากับ ๔.๖๑ คน ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ จำนวนเท่ากับ ๔.๑๕ และ ๔.๕๕ คน เมื่อพิจารณาดูแล้วจะเห็นได้ว่าในกลุ่มสตรีที่ทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรสทั้งที่อาศัยในครอบครัวเดี่ยวและขยายมีจำนวนบุตรเกิดรคนน้อยกว่าสตรีที่ไม่ได้ออกไปทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรส อาจเนื่องมาจากสตรีที่ออกไปทำงานนอกบ้านมีโอกาได้พบติดต่อกับคนอื่น ๆ มีโอกาสทราบข่าวสารและความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ทำให้สตรีต้องการมีบุตรจำนวนน้อย ประกอบกับเมื่อสตรี

^{๑๔} Edwin D. Driver, op.cit., p.94

ตารางที่ ๑๑ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรเกิดรอด
แบบของครอบครัว และการทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรส

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรเกิดรอด				๗ คน ขึ้นไป	รวม	จำนวนบุตร
	ไม่มีบุตร	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน			
<u>รวมทั้งหมด</u>							
บุคคลคนเดียว	๓๘.๕	๒๓.๑	๑๑.๕	๗.๗	๑๙.๒	๑๐๐.๐(๒๖)	๒.๘๘
ครอบครัวเดี่ยว	๖.๘	๒๖.๙	๒๗.๐	๒๐.๙	๒๖.๔	๑๐๐.๐(๑๐๔๑)	๔.๓๖
ครอบครัวขยาย ๑	๗.๘	๓๑.๖	๒๖.๒	๑๘.๔	๑๖.๐	๑๐๐.๐(๕๓๘)	๓.๗๘
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๐	๒๖.๒	๒๔.๖	๑๙.๗	๒๓.๕	๑๐๐.๐(๑๘๓)	๔.๓๖
เกี้ยวของ ไม่เกี้ยวของ	๔.๕	๓๗.๙	๒๑.๒	๒๒.๗	๑๓.๖	๑๐๐.๐(๖๖)	๓.๗๘
รวม	๗.๔	๒๖.๓	๒๖.๑	๑๙.๙	๒๐.๒	๑๐๐.๐(๑๘๕๗)	๔.๑๐
<u>ทำ</u>							
บุคคลคนเดียว	๒๕.๐	๔๑.๗	๒๕.๐	-	๘.๓	๑๐๐.๐(๑๒)	๒.๒๒
ครอบครัวเดี่ยว	๑๑.๗	๒๙.๗	๒๗.๓	๑๕.๖	๑๕.๖	๑๐๐.๐(๒๕๖)	๓.๖๑
ครอบครัวขยาย ๑	๑๑.๔	๓๗.๗	๓๒.๙	๑๐.๒	๗.๘	๑๐๐.๐(๑๖๗)	๒.๙๕
ครอบครัวขยาย ๒	๔.๗	๓๗.๒	๓๐.๒	๙.๓	๑๘.๖	๑๐๐.๐(๔๓)	๓.๗๘
เกี้ยวของ ไม่เกี้ยวของ	๘.๗	๔๗.๘	๒๖.๑	๑๓.๐	๔.๓	๑๐๐.๐(๒๓)	๒.๗๖
รวม	-	* ก	* ก	-	-	* ก(๒)	๒.๕
รวม	๑๑.๑	๓๔.๒	๒๙.๔	๑๒.๗	๑๒.๕	๑๐๐.๐(๕๐๓)	๓.๓๖
<u>ไม่ทำ</u>							
บุคคลคนเดียว	๕๐.๐	๗.๑	-	๑๔.๓	๒๘.๖	๑๐๐.๐(๑๔)	๓.๓๖
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๒	๒๐.๖	๒๖.๙	๒๒.๗	๒๔.๖	๑๐๐.๐(๗๘๕)	๔.๖๑
ครอบครัวขยาย ๑	๖.๒	๒๘.๘	๒๓.๒	๒๒.๑	๑๘.๗	๑๐๐.๐(๓๗๑)	๔.๑๕
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๔	๒๖.๙	๒๒.๙	๒๒.๙	๒๕.๐	๑๐๐.๐(๑๔๐)	๔.๕๕
เกี้ยวของ ไม่เกี้ยวของ	๒.๓	๓๒.๖	๑๘.๖	๒๗.๙	๑๘.๖	๑๐๐.๐(๔๓)	๔.๒๗
รวม	* ก	-	-	-	-	* ก(๑)	-
รวม	๖.๑	๒๓.๓	๒๔.๙	๒๒.๖	๒๓.๑	๑๐๐.๐(๑๓๕๔)	๔.๕๕

* ก ทำกว่า ๕ ราย

ออกทำงานนอกบ้านการที่จะมีบุตรมากก็ย่อมเป็นภาระในการเลี้ยงดู สตรีที่ออกทำงานนอกบ้านจึงไม่ยอมมีบุตรมากและเมื่อพิจารณาถึงจำนวนบุตรเกิดรอด พบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนักระหว่างครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยายแบบที่ ๒ อาจเนื่องจากสตรีในทั้งครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยายแบบที่ ๒ มิได้ประสบปัญหาในการเลี้ยงดูบุตร มีระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงมีลักษณะของการเจริญพันธุ์คล้ายกัน ส่วนการที่ครอบครัวขยายแบบที่ ๑ มีจำนวนบุตรต่ำกว่าในแบบที่ ๒ เล็กน้อย ก็เป็นเพราะในครอบครัวขยายแบบที่ ๒ เป็นครอบครัวขยายที่ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยวถึง ๒ ครอบครัวหรือมากกว่า

เมื่อเปรียบเทียบกับการางที่ ๑๗ พบว่า (ตารางที่ ๑๘) ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก จะเห็นว่าในกลุ่มของสตรีที่ออกทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรสนั้น จำนวนบุตรที่มีชีวิตโดยเฉลี่ยในครอบครัวเดี่ยวมีจำนวนเท่ากับ ๓.๒๔ คน ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ มีจำนวนเท่ากับ ๒.๗๕ และ ๓.๔๑ คน ส่วนในกลุ่มที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้านปรากฏว่า จำนวนบุตรที่มีชีวิตโดยเฉลี่ยในครอบครัวเดี่ยวมี ๔.๑๘ คน ครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ มี ๓.๔๕ และ ๔.๑๕ คน ส่วนในเรื่องการทำงานนอกบ้านกับจำนวนบุตรในอุดมคติของสตรีนั้น จากการศึกษาของ Freedman และผู้ร่วมงานได้ศึกษาพบว่า ในเยอรมันตะวันออกนั้น สตรีส่วนใหญ่ที่ออกทำงานนอกบ้านมีความต้องการบุตรในอุดมคติน้อยกว่าคนที่ไม่เคยทำงานนอกบ้าน^{๒๐} ส่วนการศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้ (ตารางที่ ๑๙) ปรากฏว่า จำนวนบุตรในอุดมคติโดยเฉลี่ยของผู้ที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวที่ออกทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรสมีจำนวนเท่ากับ ๓.๔ คน ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ มี

๒๐

Ronald Freedman, Gerhard Baumert and Martin Bolte
 "Expected Family Size Values in West Germany" Population Studies,
 Vol, XIII, 1959. p, 148

ตารางที่ ๑๘ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิต
แบบของครอบครัว และการทำงานนอกบ้านภายหลังการสมรส

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรที่มีชีวิต					รวม	จำนวนบุตร เฉลี่ย
	ไม่มีบุตร	๑-๒ คน	๓-๔ คน	๕-๖ คน	๗ คน ขึ้นไป		
รวมทั้งหมด							
บุคคลคนเดียว	๓๘.๕	๓๐.๘	๑๕.๔	๑๑.๕	๓.๘	๑๐๐.๐(๒๒)	๑.๙๕
ครอบครัวเดี่ยว	๙.๓	๒๘.๙	๒๘.๒	๒๒.๓	๑๖.๕	๑๐๐.๐(๑๐๔๒)	๓.๙๕
ครอบครัวขยาย ๑	๘.๒	๓๓.๑	๒๙.๙	๑๘.๐	๑๓.๐	๑๐๐.๐(๕๓๘)	๓.๕๑
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๐	๒๙.๓	๒๖.๒	๒๔.๑	๑๖.๔	๑๐๐.๐(๑๘๓)	๓.๙๘
เกี้ยวของ	๖.๑	๔๓.๙	๒๔.๓	๑๓.๖	๑๒.๑	๑๐๐.๐(๖๖)	๓.๒๔
ไม่เกี้ยวของ	ก	ก	ก	-	-	ก(๓)	๑.๖๙
รวม	๙.๙	๒๘.๒	๒๘.๑	๒๐.๙	๑๕.๑	๑๐๐.๐(๑๘๕๘)	๓.๙๙
ทำ							
บุคคลคนเดียว	๒๕.๐	๕๐.๐	๒๕.๐	-	-	๑๐๐.๐(๑๒)	๑.๖๓
ครอบครัวเดี่ยว	๑๒.๑	๓๐.๙	๓๐.๙	๑๖.๐	๑๐.๐	๑๐๐.๐(๒๕๖)	๓.๒๔
ครอบครัวขยาย ๑	๑๒.๖	๓๙.๕	๓๒.๓	๙.๐	๖.๖	๑๐๐.๐(๑๖๙)	๒.๙๕
ครอบครัวขยาย ๒	๔.๙	๓๙.๒	๓๒.๖	๑๔.๐	๑๑.๖	๑๐๐.๐(๔๓)	๓.๔๑
เกี้ยวของ	๘.๙	๕๒.๒	๒๖.๑	๘.๙	๔.๓	๑๐๐.๐(๒๓)	๒.๕๓
ไม่เกี้ยวของ	-	* ก	* ก	-	-	* ก(๒)	๒.๕
รวม	๑๑.๙	๓๕.๘	๓๑.๒	๑๒.๙	๘.๕	๑๐๐.๐(๕๐๓)	๓.๐๒
ไม่ทำ							
บุคคลคนเดียว	๕๐.๐	๑๘.๓	๙.๑	๒๑.๔	๙.๑	๑๐๐.๐(๑๔)	๒.๒๒
ครอบครัวเดี่ยว	๕.๙	๒๒.๘	๒๘.๖	๒๔.๓	๑๘.๖	๑๐๐.๐(๙๘๖)	๔.๑๘
ครอบครัวขยาย ๑	๖.๒	๓๐.๒	๒๕.๖	๒๒.๑	๑๕.๙	๑๐๐.๐(๓๙๑)	๓.๘๕
ครอบครัวขยาย ๒	๖.๔	๒๔.๓	๒๔.๓	๒๙.๑	๑๙.๙	๑๐๐.๐(๑๔๐)	๔.๑๕
เกี้ยวของ	๔.๙	๓๙.๕	๒๓.๓	๑๖.๓	๑๖.๓	๑๐๐.๐(๔๓)	๓.๙๐
ไม่เกี้ยวของ	* ก	-	-	-	-	* ก(๑)	-
รวม	๖.๔	๒๕.๔	๒๖.๙	๒๓.๙	๑๙.๖	๑๐๐.๐(๑๓๕๕)	๔.๐๕

* ก ทำกว่า ๕ ราย

ตารางที่ ๑๘ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตรในอุทมาคติ แบบของครอบครัว และการทำงานนอกบ้านภายใต้การสมรส

แบบของครอบครัว	จำนวนบุตรในอุทมาคติ						รวม	จำนวนบุตรเฉลี่ย
	๑	๒	๓	๔	๕	๖		
รวมทั้งหมด								
บุคคลคนเดียว	-	-	* ก	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๑.๖	๑๓.๔	๒๓.๓	๒๗.๙	๓๑.๑	๓๖.๖	๑๐๐.๐(๓๑.๓)	๓.๔
ครอบครัวขยาย ๑	๑.๒	๑๓.๑	๒๓.๔	๓๓.๙	๓๗.๑	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๔๒.๖)	๓.๔
ครอบครัวขยาย ๒	๓.๑	๑๒.๒	๒๔.๔	๓๕.๑	๓๘.๑	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๑๒.๙)	๓.๔
เกียจของ	-	๓๖.๔	๑๘.๒	๑๘.๒	๑๘.๑	๑๘.๑	๑๐๐.๐(๑๑)	๓.๓
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑.๘	๑๓.๒	๒๓.๔	๓๐.๕	๓๓.๑	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๑๓.๙)	๓.๕
ท่า								
บุคคลคนเดียว	-	-	๑๐๐.๐	-	-	-	-	๓
ครอบครัวเดี่ยว	๒.๐	๒๓.๒	๒๓.๓	๒๓.๘	๓๕.๔	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๒๐.๒)	๓.๔
ครอบครัวขยาย ๑	๒.๐	๑๘.๙	๒๘.๔	๓๕.๑	๓๕.๑	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๑๔.๘)	๓.๓
ครอบครัวขยาย ๒	๕.๖	๑๘.๔	๓๐.๖	๓๓.๓	๔๖.๑	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๓๖)	๒.๒
เกียจของ	-	๒๐.๐	-	๒๐.๐	-	-	-	-
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒.๓	๒๓.๓	๒๘.๑	๒๘.๘	๔๖.๑	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๓๘.๒)	๓.๕
ไม่ท่า								
บุคคลคนเดียว	-	-	-	-	-	-	-	-
ครอบครัวเดี่ยว	๑.๕	๑๘.๓	๒๑.๖	๒๘.๕	๓๕.๔	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๕๒.๕)	๓.๕
ครอบครัวขยาย ๑	๑.๔	๑๖.๑	๒๐.๓	๓๓.๒	๓๕.๑	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๒๙.๘)	๓.๙
ครอบครัวขยาย ๒	๒.๑	๙.๕	๒๒.๑	๓๕.๘	๓๕.๑	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๙๓)	๓.๘
เกียจของ	-	๑๖.๓	๓๓.๓	๒๖.๓	๒๖.๑	๒๖.๑	๑๐๐.๐(๖)	๔.๓
ไม่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑.๕	๑๘.๓	๒๑.๕	๓๑.๒	๓๕.๑	๔๖.๑	๑๐๐.๐(๙๐.๒)	๓.๙

๓.๔ และ ๓.๓ คน ตามลำดับ และสำหรับกลุ่มที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน พบว่าจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยในครอบครัวเดียวกันมีจำนวน ๓.๔ คน ในครอบครัวขยายแบบที่ ๑ และ ๒ มี ๓.๕ และ ๓.๔ คน ซึ่งจะเห็นว่าไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสตรีที่ทำงานนอกบ้านและไม่ทำ มีประสบการณ์ ระดับการศึกษาคล้ายคลึงกัน ตลอดจนสตรีที่ออกทำงานนอกบ้านส่วนใหญ่งานที่ทำเป็นงานซึ่งไม่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงมากนัก การเจริญพันธุ์จึงไม่ต่างกัน